C III 100 | 3

Štorski ŽELEZAR

ŠTORE

20. januar 1963
Št. 1 Leto III

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ŽELEZARNE ŠTORE

IZVRSITEV LETNEGA PROIZVODNEGA PLAN ZA DECEMBER 1962

1. Aglomeracija	104,4 %
2. Elektroplavž	101,3 %
3. Jeklarna	100,0 %
4. Valjarna	91,5 %
5. Livarna sive litine	105,3 %
6. Livarna valjev	64,2 %
7. Obdelovalnica valjev	60,5 %
8. Samotna	106,4 %
Skupaj podjetje	98,2 %

ŠTORSKI ŽELEZAR, glasilo delovnega kolektiva železarne Štore — Izhaja vsak mesec — Odgovorni urednik: Stane Ocvirk — Uredniški odbor: inž. Dušan Burnik, Anton Mackošek. Rajko Markovič, Stane Ocvirk, Stane Sotler, Borivoj Wudler, inž. Niko Zakonjšek, Henrik Žgeč in Ivan Žmahar — Tiska ČP »Celjski tisk« Celje

Smelo stopamo v leto 1963!

Žvenket kozarcev, krepki stiski rok in brezštevilni nazdravi ob poslavljajočem se starem in prihajajočem novem letu so za nami... »Srečno novo...!«, smo si zaželeli, se za praznične dni iztrgali iz delovnega utripa železarne ter v krogu svojih domačih pričakali prijetne trenutke, ko je ura odbila polnoč, naznanjajoč, da je leta 1962 konec.

Ni dolgo tega, a vendar o vsem tem, in o mnogih veselih ter prijetnih doživljajih na zadnji dan starega leta in prvi dan novega leta, ne govorimo več. Čas hiti... Čakajo nas nove delovne naloge, obveznosti in začrtani posli. Med take dolžnosti sodijo prav gotovo nadaljnji ukrepi za poglabljanje neposrednega upravljanja v kolektivu.

Ko razpravljamo o nadaljnjem oglabljanju socialističnih odnov pri nas, ko vključujemo v nesredno samoupravljanje znoaj kolektivov resnično vse zaslene delavce, je prav, če se za ekaj minut poglobimo v bistvo akšnega dogajanja. Odrinimo olo zgodovine nekoliko nazaj ter nalizirajmo družbene odnose, ki ih je porajala takratna stopnja azvoja proizvajalnih sil.

Temeljni kamen, ki narekuje ružbene odnose, je pojav LASTNINE. Z njo se je začela diferenacija: ločitev ljudi na lastnike roizvajalnih sredstev, ki so med godovinskim razvojem vedno olj kopičili sredstva za proizodnjo v svojih rokah, ter na osiromašeno večino, to je tiste, ki dejansko ustvarili dobrine, s terimi je razpolagala in v neterih deželah še danes razpoga manjšina.

Nakazano protislovje med družnim značajem proizvodnje in rimarnim prilaščanjem je nanstveno dokazal Marx v svoih ekonomsko-političnih študiah. V njih je razkril bistvo in zvor bogatenja manjšine. Znanveno je zanikal koncepcijo, ki ravi, da je izvor bogatenja v stnini nad proizvajalnimi sredvi. Napačnost take trditve potane takoj jasna ,če se poglobimo v proces proizvodnje. Le-ta ahteva za svoje delovanje:

- predmete dela (surovine, rodja za delo),
- stroje,
- človeka.

Brez oklevanja si moramo prinati, da moramo iskati izvor boatenja v človeku, saj je samo on osoben, da v predhodno opredeteno delo spravi v gibanje. roizvajalna sredstva sama so rtva, zato tega ne zmorejo!

Proizvodni odnosi kapitalističe ekonomske formacije so temeili na privatni lastnini in medsebojnim izkoriščanjem človeka o človeku. Ta nenasitni nagon, i ne pozna ne meja in ne razumosti, je moral nujno pripeljati k sistem do gospodarskih pomov, ki so dobivali najmočnejši izraz v ekonomskih krizah. roki za nje so prav v omenjeh protislovjih...!

Kapitalistični družbeni odnosi nekod še danes obstojajo, ker umetno vzdržujejo s tistimi podbudami, ki so že delno znalne za nove družbene odnose. loga privatnega prilaščanja je e precej odrinjena. To se kaže aktivnem družbenem posegaju v kapitalistično gospodarstvo, skuša ublažiti disharmonijo ali rotislovje med proizvodnjo in trošnjo ter skuša odpraviti nano preseljevanje kapitalističega investitorja ali vlaganje denarja v panoge, ki najbolj težijo ustvarjanju ekstraprofita, to je stajanju nekega dodatnega dobička. Popolne odprave gospodarske stihije, ki izvira iz osnovnega nasprotja kapitalističnega načina pa s takim poseganjem država ni zmožna. To se danes kaže v gospodarskem valovanju z recesijami, bolj blagimi pojavnimi oblikami gospodarskih kriz.

Tudi pojav monopolov, katerih težnja je bila odstraniti konkurenčni boj, ki so finančno šibkejšim kapitalom onemogočali nastop na tržiščih, niso uspeli, saj družba še vedno ni obračunala z osnovnim vzrokom nesorazmerja. Monopoli so prerasli svoje tesne nacionalne okvire in osvajali tuja področja. To je pripeljalo do protislovij med interesi posameznih držav ter dobilo svoj izraz v imperialističnih vojnah. Da posledice teh občuti predvsem delavski razred, na to posebej ni potrebno opozarjati! Istočasni pojavi kolonializma so onemogočili samostojno gospodarsko rast ogromnega dela sveta ter ustvarili gospodarsko nerazvita področja.

Znanstveni dosežki marksistov, ki so ta družbena nasprotja analizirali, so začeli prodirati v zavest delavskega razreda. S tem je dobil delavski razred idejno orožje za strmoglavljenje in dokončen obračun s krojilci svoje usode. Druga svetovna vojna je bila odraz nasprotij kapitalističnega družbenega sistema ter močan klic na pomoč. Nekateri narodi tega klica niso preslišali. Izkoristili so krvavo imperialistično vojno za socialistično revolucijo in s tem dokončno obračunali s povzročitelji omenjenih nasprotij. Tako se je razširil socialistični svet, ki je bil po prvi svetovni vojni ali po imperialistični vojni omejen samo na Sovjetsko zvezo.

Idejno zrelemu delavskemu razneredu pri nas na čelu s Komunistično partijo, je uspelo prevzeti krmilo nadaljnjega odločanja in vodenja gospodarstva in tako v temelje spremeniti družbene odnose z odpravo kapitalistične privatne lastnine. Zaradi obstoja dveh nasprotujočih si taborov, ki vladata v svetu, se zavedamo, da je edina možna pot ublaževanja teh nasprotij pot aktivne miroljubne koeksistence ali sožitja kot edina oblika, dokler z dokončnim propadom kapitalizma sedanja nasprotja ne izginejo. Žal proletariat v celoti še ni popolnoma uspel uresničiti svoje ideje, kjer so subjektivni činitelji in v njih združena oblast nad večino še premočan element, ki ruši, oziroma zavira idejno rast ustvarjalcev. Naša ljudska revolucija je uresničila besede marksizma in postali smo lastniki proizvajalnih sredstev. To predstavlja osnovo za ustvarjanje lepše bodočnosti naših narodov.

Pri nas smo prehodili pot ad-

(Nadaljevanje na 2. strani)

IZ RAZPRAVE NA DS

Danes posredujemo izvlečke iz razprave, na trinajstem zasedanju Delavskega sveta Železarne Štore in sklepe sprejete na tem zasedanju z namenom, da se HTV služba v naši tovarni še izboljša in da se še zmanjša število izostankov zaradi bolezni in nezgod.

Razpravo je začel tovariš Spolenak Franc iz livarne sive litine, ki je govoril o zaprašenosti ozračja v livarni, posebno v času izdelave sferolitine ter poudaril, da je nujno še pred rekonstrukcijo izvesti vsaj začasno ventilacijo.

Tovariš Mackošek je v razpravi govoril o zaščitnih sredstvih. Dejal je, da razvoj osebnih zaščitnih sredstev ne gre vzporedno z razvojem ostale industrije ter da imamo vrsto artiklov, ki ne ustrezajo popolnoma svojemu namenu. Predlagal je, naj bi inšpekcijski organi posredovali pri industriji zaščitnih sredstev, da bi izdelovala takšna sredstva, ki bi funkcijsko bolj ustrezala.

Tovariš Judež Ivan je govoril o problemu prehrane samcev glede na podatke iz poročila zdravstvene postaje. Poročilo namreč izkazuje povečano število obolenj na želodcu. O tem problemu so govorili še tov. Opaka Viktor, dr. Doplihar Aleksander in glavni direktor, ki je dejal, da pojav velikega števila želodčnih obolenj ni nov ter da smo v zadnjih letih storili mnogo, da bi se stanje izboljšalo. Uvedena je bila topla malica. Poskrbeli smo tudi za prevoze. S tem smo hoteli zagotoviti delavcem rednejšo prehrano. Zatorej bo treba iskati vzroke za to stanje drugje.

Problem težkih delovnih pogojev šamotne je načel tov. Gračner Ivan, ki je predlagal, naj se ukrene vsaj najnujnejše.

Tov. Kranjc Srečko je govoril najprej o nezgodah izven dela ter opozoril na zaskrbljujoč porast teh nezgod. Predlagal je, da bi se te nezgode analizirale ravno tako kot nezgode pri delu. Takšna analiza bi nam dala dosti zanimivih podatkov, ki bi bili podlaga nadaljnjim ukrepom. Govoril je tudi o izobraževanju mojstrov ter se oprl na izjavo Republiškega inšpektorata, da bi bilo treba tudi vse delovodje seznaniti z osnovami praktične elektrotehnike, kolikor je to potrebno za redno delo v obratu.

Tov. Vodeb Jože je med drugim povedal, da ni mogoče vedno ugotoviti, če se je nesreča zgodila doma ali na poti v službo ali pa tudi na sosedovem posestvu. Dolžnost nas vseh je, da preganjamo izkoriščanja socialnega zavarovanja. Varnostni tehnik tov. Ocvirk Stane, je povedal, da HTV razmišlja o pravilnem postopku za raziskavo nesreč, ki so se pripetile doma, da bi dobili tudi tu jasno sliko in točne podatke.

Glavni direktor tov. Tugomer Voga je v svoji razpravi obravnaval več problemov, ki sta jih DS in uprava reševala in za katere je podjetje žrtvovalo velika finančna sredstva, da bi bila delovna sposobnost čim večja. Za vse koristnike prevozov se je mrtvi čas skrajšal na minimum. Če k temu dodamo še uvedbo tople in mrzle malice, lahko trdimo, da bi se ta naložba morala nekje poznati, če drugje ne, vsaj pri zdravstvenem stanju. Vendar vsi malice ne jemljejo, čeprav stane samo 1.000 din mesečno. Mnogi pa puščajo neprimerno višje vsote po gostilnah. To povzroča doma velike žrtve, v podjetju pa ruši delovno disciplino in produktivnost dela. Povedal je tudi, da izvirajo uspehi HTV službe iz množične odgovornosti, ker smo znali vzgojiti čut dolžnosti do naprav, dela in zdravja vsakega posameznika. Naša zdravstvena služba naj bi bila enakopraven faktor v našem podjetju. Glede izvajanja navodil HTV službe in navodil iz tehnologije dela je glavni direktor poudaril nenehne izpopolnjevanje navodil in zaščitnih sredstev z namenom, da se zaščiti človek — najvažnejši člen v proizvodnji. Glede težkih pogojev dela je povedal, da izvirajo iz zastarelosti naših obratov. Vsi si prizadevamo, da bi jih izboljšali. Ker so izboljšave vezane predvsem na finančna sredstva se ne uvajajo tako hitro, kot si to želimo. Po drugi strani pa so delovni pogoji odvisni tudi od nas samih. Tako red in čistoča še nista povsod urejena in mnogokrat botrujeta nemogočim pogojem dela. Ekonomske enote morajo ta vprašanja reševati na svojih področjih, ker spadajo v njihovo pristojnost. V obeh livarnah bi improvizacija ventilacije ne prišla v poštev, ker se mora ta problem rešiti v celoti, sicer se utegne zgoditi, da obtičimo pri improviziranih napravah. Preštudirati moramo vprašanje livne jame in zagrevalnih peči, da najdemo zadovoljivo rešitev. Poudaril je še da imamo izvežbano reševalno ekipo in da so ljudje glede plinskih zastrupitev dobro poučeni, vendar moramo škrbeti, da dovajamo na nevarna mesta čim več svežega zraka.

Oba republiška inšpektorja tov. Zupančič in ing. Pirc, sta v svoji razpravi obravnavala vprašanja varnosti pri delu in povedala, da bi bil naš standard neprimerno večji, če bi sredstva, ki jih izgubimo pri zdravljenju ponesrečenih in obolelih, razdelili med ljudi. Povedala sta tudi, da je od štiristo vrst zaščitnih sredstev, ki so v prodaji standardiziranih šestintrideset. Podjetja naj nabavljajo le tista, ki so standardizirana.

Na podlagi poročila komisije HTV je delavski svet sprejel sklepe, ki sledijo v tem sestavku. Na podlagi poročila o zdravstveni problematiki in poročila o socialni problematiki ter razpravi pa je delavski svet zadolžil komisijo HTV, da za eno naslednjih zasedanj pripravi predloge sklepov.

1. Da se poživi delo obratnih

(Nadaljevanje na 2. strani)

Pred zaključnim računom

Zaključni račun s poslovnim poročilom daje vse potrebne podatke o poslovanju in rezultatih, samostojni družbeni letni plan pa program za tekoče leto. Dolgoročni plan predvideva razvoj gospodarske organizacije, kar je pri nas zajeto v planu predvidenih rekonstrukcij. Podatki iz ažurnega knjigovodstva dajejo osnovo za reševanje tekočih problemov, za pravilno odločanje in za usmerjanje celotnega poslovanja.

Z grobimi pokazatelji poslovanja v letu 1962 so člani kolektiva že seznanjeni. Objavljeni so Zvezni predpisi o skrajšanem roku za predložitev zaključnega računa za leto 1962, kar je že zagotovilo, da bodo v najkrajšem času objavljena tudi novadila za izdelavo zaključnega računa. Organi upravljanja bodo že v prvi polovici februarja razpravljali o zaključnem računu za leto 1962 in ga potrdili.

Po poslovnem poročilu bomo lahko razpravljali o vseh pozitivnih pa tudi negativnih pojavih v poslovnem letu, kar bo omogočilo postavljanje pravilnih smernic v letošnjem letu.

Že ob koncu avgusta je upravni odbor razpravljal o planu in potrdil prvi osnutek samostojnega družbenega plana v letu 1963. O osnutku bo razpravljal delovni kolektiv, dostavljen pa je tudi občinskemu ljudskemu odboru Celje in Združenju jugoslovanskih železarn. Tako so se pričele priprave za definitivni plan. Dopolnjeni osnutek plana bo predvidoma pretresen in odobren po organih upravljanja že sredi januarja.

V prejšnjih letih je prišlo do raznih težav ravno zaradi tega, ker so organi upravljanja potrdili zaključni račun šele marca približno v istem času ali šele po predložitvi zaključnega računa, pa so se pričele razprave o predloženem družbenem planu. Tako smo morali dolgo čakati na ažurnost knjigovodstva, kar je negativno vplivalo na pravočasno ugotavljanje rezultatov tekočega poslovanja. Dogajalo se je, da nismo razpolagali z rezultati poslovanja v prvih mesecih leta vse do periodičnega obračuna za prvo polletje, ali vsaj za prvo četrtletje (ob koncu aprila ali julija). Iz tega sledi, kako pomembno je prizadevanje za skrajšanje rokov za izdelavo in predložitev pa odobritev zaključnega računa in samostojnega družbenega plana naše gospodarske organizacije. To prizadevanje je pomembno tudi zato, ker bomo v skrajšanem roku dosegli ažurnost v naših knjigovodstvih.

Spričo omenjenih prednosti smo lahko prepričani, da bodo vsi prizadeti izvršili svoje naloge pravočasno in kvalitetno in tako nudili potrebne podatke gospodarskim in političnim družbenim organom, hkrati pa omogočili organom upravljanja in vodstvu naše železarne, da bodo lahko dobro gospodarili in da bodo dosežki v tekočem in naslednjih letih še boljši.

Miroslav Bele

IZ EKONOMSKIH ENOT

Samoupravni organi ekonomskih enot so v preteklem mesecu obravnavali vrsto važnih vprašanj, ki jih v izvlečkih podajamo našim delavcem.

Jeklarna

Na ODS so pregledali zasedbo delovnih mest v smislu pravilnika osebnih dohodkov. Vprašanje so zelo resno in temeljito obdelali in med drugim sprejeli sklep, da se tov. Martin Pahole premesti iz delovnega mesta »ingotar PK 181 točk« na nižje ocenjeno delovno mesto »škarjevec 150 točk« zaradi nevestnega in nerednega opravljanja dela. Nekatere pa, ki so pri svojem delu prizadevni, so premestili na zahtevnejša in boljša delovna mesta. Vprašanju delovne in tehnološke discipline je delavski svet obrata jeklarne posvetil vso pozornost, ker ve, da je disciplina eden osnovnih faktorjev proizvodnje. Zato so imenovali pri delavskem svetu jeklarne disciplinsko komisijo, ki bo sama reševala prekrške v obratu. Na predlog pravilnika o štipendijah ni bilo posebnih pripomb, razen da se vsakokratni razpis štipendij objavi v »Železarju«, kar se bo tudi zgodilo.

Valjarna

Delavski svet tega obrata je razpravljal o proizvodnih uspehih v novembru in decembru. Ugotovili so, da so v novembru prekoračili proizvodni plan, ker so delali lahke in srednje profile, da pa so z letnim planom še vedno v zaostanku z 7,35 %. Pregledali so zastoje na progah, izplene, porabo energije, izmeček in obratne nezgode, ker vsi našteti faktorji vplivajo na proizvodni in finančni uspeh obrata. Za december pa so sklenili, da bodo vložili vse sile, da se približajo letnemu planu, zato so 30. in 31. decembra delali v dopoldanski izmeni. Pri obravnavi pravilnika o štipendijah so se strinjali z osnutkom, vendar s pripombo, da pravilnik ne omenja pomoči izrednim študentom — članom kolektiva. Sprejeli so tudi sklep, da se vsem, ki imajo možnost prevoza v službo z vlakom, povrnejo prevozni stroški za vlak in ne za avtobus in da bodo v bodoče vsakemu nedisciplinaranemu delavcu odvzeli povračilo v celoti ali pa delno, ker je prav delovna disciplina eden izmed faktorjev, ki ustvarjajo sredstva za izplačilo prevoznih stroškov. Analizirali so obratne nezgode (v letu 1962 je bilo 43 lažjih nezgod) in sklenili, da bodo sestavili interni pravilnik o uporabi zaščitnih sredstev, da se bodo zaščitna sredstva pravilno uporabljala in se bodo s tem znižali visoki izdatki, ki jih daje za zaščito pri delu.

Livarna sive litine

ODS je razpravljal o HTV službi v obratu in sklenil opozoriti promet, da zagotovi varnost prevoza med livarno in obdelovalnico valjev. HTV služba v obratu naj izboljša svoje delo tako, da se tesneje poveže z obratno operativo. Podprli so predlog dr. Dopliharja, da dobi železarna svojega zdravnika. Sklenili so tudi, naj HTV komisija pri delavskem svetu železarne pomaga pri ureditvi ventilacije v livarni, — letni plan so izvršili že 15. decembra. Pri obravnavanju tega vprašanja so pregledali vse pozitivne in negativne momente pri izvršitvi letne nologe, da bi v letošnjem letu že v prvem mesecu zagotovili izvršitev plana. Razpravljali so tudi o povrnitvi prevoznih stroškov. Livarna zaposluje 123 ljudi, ki se vozijo. Zanje plača podjetje 420.000 dinarjev mesečno. Poleg tega so obravnavali še nekatere kadrovske spremembe.

Šamotarna

Pri pretresu mesečnega plana za november in december je ODS sprejel sklep, da se mora plan za december izvršiti, saj ni večji od novembrskega, ki so ga že dosegli. Povrnitev stroškov za prevoze so obravnavali kritično in sklenili, da se vsem nedisciplinaranim in nevestnim delavcem stroški ne povrnejo. To so: Čokl Alojz, Rebernik Jože, Kampovšek Štefan in Skale Stanko. Sklenili so, da bodo pri povračilu stroškov za prevoze na delo dosledno upoštevali disciplino, odnos do dela in sotovarišev in druge lastnosti, ki odlikujejo dobrega delavca.

Energetski obrat

ODS je obravnaval akcijski program za leto 1963 in ga sprejel s sklepom, da mora sleherni v obratu sodelovati pri izvršitvi plana, ker bodo le tako lahko zagotovili energijo za nemoteno delo osnovnih obratov. Obravnavali so še poslovanje za obdobje januar — oktober 1962 in analizirali porast in padec stroškov energije, posebno skrbno so pregledali tiste stroške, ki jih lahko sami znižajo.

Obdelovalnica valjev

ODS je poleg drugega razpravljal o kvaliteti dela, izpolnjevanju rokov in realizacije plana in sklenil, da mora kolektiv obrata stremeti za kvalitetnejšo obdelavo valjev in točnejše izpolnjevanje dobavnih rokov. Zato bodo na sindikalnem sestanku razpravljali o teh dveh nalogah.

Gradbeni oddelek

Obratni delavski svet je med drugim razpravljal o planu dela in sklenil, da morajo biti vsa dela za leto 1962 končana do 31. decembra, posebno tista, ki so jih naročili osnovni obrati.

Ekspedit

ODS je obravnaval HTV problematiko in disciplino. Zaradi nedisciplinaranosti so odvzeli pravico do enomesečnega povračila prevoznih stroškov Kokol Vinku, kar, pa — kakor kaže — ni dosti zaleglo, saj je Kokol ostal še vedno nedisciplinaran, kakor je bil, da se obratovodje z njim osebno pogovorijo.

Smelo stopamo v leto 1963

(Nadaljevanje s 1. strani)

ministrativnega socializma, ki je bila kot prvo obdobje nakazane poti nujna zaradi skromne »dediščine« in odstranjevanja nesorazmerij v gospodarskem razvoju posameznih panog in republik. Sledilo je obdobje prehajanja upravljanja v roke neposrednih proizvajalcev kot naslednja stopnja v poglabljanju socialističnih odnosov, kar se kaže v delavskem in družbenem upravljanju.

Nadaljnji proces poglabljanja delavskega samoupravljanja pa uresničujemo danes z utrjevanjem ekonomskih enot kot tistih osnovnih proizvodnih celic, v katerih nastajajo materialne dobrine, in prepuščamo pristojnosti porazdelitve skupnega uspeha vsaki ekonomski enoti sami v skladu s poslovno politiko celotnega podjetja. To pa pomeni, da sproščamo in hkrati mobiliziramo tiste notranje rezerve, ki bodo prispevale k še hitrejši rasti našega gospodarstva. S sproščanjem ekonomskih zakonitosti po nekem preoblikovanem zakonu vrednosti v naših pogojih blagovne proizvodnje pa nikakor nočemo ustvariti take liberizacije v blagovni proizvodnji, ki bi privedla do rasti majhnih gospodarskih obratov, kakor si to nekateri napačno zamišljajo. Jasno je namreč, da taki manjši obrati ne morejo uporabljati današnjih tehniških dosežkov, niti ne zagotoviti masovne proizvodnje kot nujen pogoj če se hočemo približati mednarodni stopnji produktivnosti in postati na svetovnem trgu enakovredni partnerji ter tako izgladiti razlike med življenjsko ravnijo pri nas in pri gospodarsko razvitejših narodih.

Dejansko smo po tej novi poti krenili že, ko smo sprejeli ustavni zakon iz leta 1953. Smer gibanja in temeljne rešitve so se v praksi pokazale kot dobre in so se že stabilizirale, nekatere elemente pa smo s časom popravili, dopolnili ali zavrgli, ali pa bomo to storili s sedanjo novo ustavo. Vsekakor dajejo izkušnje, ki smo jih pridobili na tej poti, dovolj osnove, da lahko danes s precej večjo gotovostjo kakor leta 1953 vnašamo v našo ustavno ureditev takšne nove spremembe, kakor jih vsebuje predosnutek ustave. V celotnem razvoju naše socialistične družbe so nastale velike spremembe, okrepile so se materialne, družbene, politične, kulturne in moralne sile socialistične družbe. Delo, osvobojeno ne le izkoriščanja temveč tudi birokratsko — administrativnega upravljanja, ter svobodni človek — delavec, človek — ustvarjalec, ki ga ne ovira niti zasebna lastnina niti samovoljni državni centralizem — čedalje bolj postaja samostojna notranja gibalna sila vsega razvoja socialističninh odnosov.

Samoupravljanje in decentralizacija pa lahko zaživita popolnoma samo takrat, če to mi kot upravljavci pravilno razumemo in če se zavedamo pravic in hkrati tudi OBVEZNOSTI, ki jih s sproščanjem usmerjamo sami. Razumeti te pravice in obveznosti pa pomeni dojeti bistvo današnjega časa in dogajanja, ko gradimo bodočnost na tistih izhodiščnih osnovah od katerih smo bili vse doslej odmaknjeni!

V svojih vsakodnevnih naporih se še vse preveč zanašamo na odločitve vodilnih tovarišev, ki so že — nekateri več, nekateri manj znali prisluhniti in dojeti smisel uvajanja ekonomskih enot in spoznali vlogo, ki jim v bodočnosti pripada. Dobro se zavedajo, da njihovo mesto in vloga vodij v klasičnem zapovedovalnem smislu odmirata in da smo s starimi prijemi, ki so v celoti odgovarjali že preživelemu družbenemu redu, v socialistični revoluciji že dokončno obračunali. Vedo tudi, da je njihovo torišče dela danes v vsklajevanju mnenj in v upoštevanju predlogov nas vseh, saj je tudi to del bistva samoupravljanja!

Iz povedanega sledi, da sloni vloga dojemanja in uresničevanja načela samoupravljanja na nas, neposrednih proizvajalcih in da je vloga vodilnih oseb, da nam s svojimi strokovnimi izkušnjami in objektivnimi mnenji vsestransko pomagajo in naše skupno delo povezujejo z organsko celoto podjejtja. Edino ta obika poti je jamstvo, da bomo sami v sebi vzbudili tisti čut kolektivnosti, ki so ga skozi tisočletja zatirali, ter res spoznali, da predstavlja vsak član kolektiva enako močan člen v kolektivu, oziroma v družbeni verigi!

Ivan Žmahar

IZ RAZPRAVE NA DS

(Nadaljevanje s 1. strani)

komisij HTV, naj te komisije pričnejo še intenzivneje delati po smernicah, danih v tem poročilu in o pozivu izvršnega odbora sindikalne podružnice. Da pa bo mogoče spremljati njihovo delo, zadolžuje DS podjetja komisije, da poročajo redno enkrat mesečno o svojem delu komisiji HTV pri ODS in varnostnemu tehniku, ki bosta to problematiko spremljala in jo posredovala naprej. Poročajo lahko v obliki posebnega poročila ali pa tudi v obliki sejnih zapisnikov.

2. Delavski svet zadolžuje komisijo in službo HTV, da štirikrat letno poročata o problematiki s tega področja delavskemu svetu, ki bo potem o njej razpravljal.

3. Delavski svet zadolžuje strokovno operativo in samoupravne organe v obratih, da vzpodbujajo tehnične racionalizatorske izboljšave pri tehnični zaščiti strojev in naprav.

Možnost stimulacije daje naš pravilnik o racionalizaciji in tehničnih izboljšavah. Kot primer lahko navedemo izboljševalni predlog za zaščito brusnih kolutov na rafamah v jeklarni.

4. Ker pri nezgodah prevladuje tako imenovani osebni faktor, nalaga delavski svet kot eno izmed glavnih nalog za zmanjšanje števila nezgod in izboljšanje pogojev dela poglobitev in razširitev analitičnega dela vsem tistim, ki se ukvarjajo s problemom človeka pri delu. To je v prvi vrsti funkcija kadrovskega sektorja v sodelovanju z drugimi odgovarjajočimi službami tako z zdravnikom in varnostnim tehnikom. Gre predvsem za analitično obdelavo delovnih pogojev, tako utrujenosti, fizične preobremenitve, medsebojnih osebnih odnosov, socialnega položaja, nerešenih osebnih problemov itd., na varno delo, zadovoljstvo pri delu in zdravstveno stanje.

5. Delavski svet zadolžuje komisijo za izdelavo nove analitične ocene, da posveti posebno zornost pogojem dela in ne- nostim na delovnih mestih pritegne k sodelovanju ljudi se poklicno ukvarjajo s vprašanji.

6. Glede na nakazane pro- me, izboljšanje delovnih pog v šamotarni, v obeh livarna valjarni in jeklarni, je dela svet mnenja, da bi se v stvari, ki zahtevajo vlag večjih finančnih sredstev, p stavljajo pa le začasno rešitev investiralo sredstev, ker je r zacija investicijskega progr na vidiku. Kričeče primere p treba brez odlašanja reševa improvizacijami. Prvensty skrb za to imajo ekonomske te, ki naj vnesejo ta vprašan svoje akcijske programe vztrajno delajo na tem, da p čim prej do realizacije.

7. Elektro in strojne vzdrže ne službe v obratih morajo v delovanju s službo HTV in u vo osnovnih sredstev stalno polnjevati obratna navodila strojih in napravah tudi s s ša varnosti pri delu.

8. Skrb za uvajanje novih lavcev je glavna naloga stro ne operative, ki mora poskr — v sodelovanju z izobraže nim centrom — da bodo nov res seznanjeni z načinom dela z vsemi njegovimi vplivi. V namen je treba izdelati pro me in metode dela s temi lju v preizkusni dobi, po koncu izkusne dobe pa podati ugot tev z osebno odgovornostjo p meznika, ki je novinca uvajal je novinec seznanjen tudi z nostnimi predpisi.

9. Pregleda naj se seznam ristnikov malice in se skuša pričati tiste, ki še ne jem malice, da jo bodo jemali.

10. HTV komisije po ekon skih enotah naj na osnovi p čila HTV komisije pri DS in osnovi razprave na tem zas nju dajo zaključke za svojo nomsko enoto.

GOSPODARSKI PREDPISI

Zvezni izvršni svet je v decembru 1962 sprejel razne uredbe in spremenil, oziroma dopolnil prejšnje predpise kot n. pr.:

1. Po Uredbi o zaključnih računih gospodarskih organizacij se bodo dela pri zaključnih računih v glavnem opravila tako kot v letu 1961.

Predviden je nov skrajšan rok za predložitev zaključnega računa, ker bodo morale gospodarske organizacije predložiti zaključne račune službi družbenega knjigovodstva do 15. februarja 1963.

Torej bodo morali organi upravljanja v naši gospodarski organizaciji razpravljati in sprejeti zaključni račun za leto 1962 najkasneje že v prvih dneh druge dekade februarja meseca. Zaradi primerjave ugotovljamo, v katerem času je delavski svet Železarne v prejšnjih letih razpravijal in odobraval zaključne račune za posamezna poslovna leta:

za 1951	23. februarja 1952
za 1952	22. aprila 1953
za 1953	24. marca 1954
za 1954	19. marca 1955
za 1955	30. marca 1956
za 1956	18. marca 1957
za 1957	27. februarja 1958
za 1958	16. marca 1959
za 1959	28. februarja 1960
za 1960	10. marca 1961
za 1961	29. marca 1962

Uporaba čistega dohodka za obratna sredstva

Gospodarske organizacije so lahko v 1962. letu izkoristile za obratna sredstva samo 60 % čistega dohodka, ki jim je ostal po izplačilu osebnih dohodkov in prispevkov. V 1963. pa je omogočeno, da se omenjena sredstva med letom lahko v celoti izk tijo za kritje stroškov red poslovanja. Po takšnem od Zveznega izvršnega sveta se povečala likvidnost ter se zmanjšale zahteve po ban kreditih.

Izvajanje revalorizacije

Revalorizacija naj se izvaj januarja 1963 kot ukrep, s rim se povečajo sredstva g darstva za zamenjavo in m nizacijo opreme v skladu s tiko krepitve sposobnosti srednih nosilcev gospodarske tivnosti pri investiranju.

Odlok o izvedbi revaloriz je dopolnjen s tem, da se k cient za izvedbo revaloriz vrednosti gradbenih obje zmanjša za 12 %. Prav tak predpisano, da se razlika med vo in staro vrednostjo osno sredstev vnese v poslovne de gospodarskih organizacij ko da bo izločena na pos račun. Razlika v vrednosti stev skupne porabe pa bo nesena v sklad skupne po

Po Zveznem družbenem p za leto 1963 je Zvezni izvršni zavezan, da posebej prouči revalorizacije na obseg sred družbenih investicijskih skl v republikah in občinah i v skladu s tem uveljavi uk ki naj bi morebitne neugodn sledice ublažili ali odpravili

Prispevek od izrednih hodkov gospodarskih orga cij v letu 1963

V zveznem družbenem p za leto 1963 je predvideno, v letu 1963 med drugim p vpliv prispevka od izrednega hodka gospodarskih organi Po teh določbah je Zvezni iz svet zavezan, da potem, k proučil vpliv tega prispevka, dlaga ustreznejši instrumen zajemanje dela posebnega d ka.

Izobraževanje v novih pogojih

ŠOLSKI INDUSTRIJSKO KOVINARSKI CENTER V ŠTORAH IN NJEGOVA VLOGA PRI IZOBRAŽEVANJU STROKOVNIH KADROV ZA PODJETJA V CELJSKEM INDUSTRIJSKEM BAZENU

Šolski centri so v jugoslovanskem konceptu postavljeni kot samostojne družbene ustanove, katerih naloga je vzgoja in izobraževanje strokovnih kadrov različnih splošno priznanih stopenj izobraževanja. Praviloma bi se v šolskih centrih izobraževala mladina in odrasli za poklice širokih profilov, tehnikov in višjih tehnikov ene stroke ali ene vrste javne dejavnosti. Poleg izobraževanja na splošno priznanih stopnjah strokovnosti v šolskih centrih lahko obstojajo še druge oblike za izobraževanje in usposabljanje strokovnih kadrov.

Zaradi svoje široke dejavnosti materialne in strokovne usposobljenosti lahko šolski centri v večji meri zadovoljujejo potrebe gospodarstva in družbenih služb v pogledu števila in vrst strokovnih kadrov.

RGANIZACIJA VZGOJNO-ZOBRAŽEVALNEGA PROCESA

Izhajamo iz stališča, da ima organizacija vzgojno-izobraževalega procesa za strokovno izoraževanje, poleg materialnih in adrovskih pogojev značilen vpliv a izvajanje nalog.

Pri postavljanju organizacije zgojno-izobraževalnega procesa našem centru imamo v vidu edeča dejstva in zahteve:

— V današnjih pogojih strovno izobraževanje ne more barati na ustaljenih znanjih in elovnih navadah, brez ozira na dobnost v določenem momen, temveč se mora stalno dopoljevati in vsklajati s spremembami, katere nastajajo ob uvajanju dobne tehnike v proizvodnji.

— Kadri se morajo usposabljati a delo v določenih podjetjih, zao mora njihovo izobraževanje dgovarjati konkretnim pogojem potrebam teh podjetij.

— Sodobno strokovno izobraevanje mora biti zasnovano na lobjem in popolnejšem spoznanju znanosti, principov, zakoitosti, katere vladajo v družbi in roizvodnji.

— Sodobni pogoji dela in žiljenja postavljajo zahtevo, da v strokovnem izobraževanju zpostavi popolna enotnost med eorijo in prakso in enotnost med osameznimi stopnjami izobraevanja iste stroke.

— Vzgoja in izobraževanje sta ve enako važni funkciji ustanoe za strokovno izobraževanje.

— Izobraževanje strokovnih adrov mora biti čim bolj racioalno v pogledu časa trajanja in oriščenja materialnih sredstev.

Z ozirom na navedene zahteve pogledu izobraževanja strokovih kadrov ni naloga našega cenra samo v tem, da organiziramo eposredno izvajanje pouka po rogramu in učnem načrtu, temveč, da na določen način neporedno delujemo v vseh drugih azah vzgojno-izobraževalnega rocesa, kot predhodne za izvaanje pouka, ki izhajajo in sicer:

— da poznamo potrebe po strovnih kadrih;

— da sodelujemo pri utrjevaju profilov in minimalnih zahev;

— da sodelujemo pri izdelavi rogramov in učnih načrtov;

— da vršimo priprave za izedbo pouka;

— da neposredno vršimo pouk;

— da preverjamo dosežene reultate v procesu izobraževanja.

Za izvajanje tako obširnih, druženih nalog ima naš center stvarjene pogoje, ker smo se predelili za izobraževanje kadov za kovinarsko stroko in meurško stroko industrijske smeri kakršno nam nudi taka orgazacijska oblika ter dosežene kušnje.

LOGA ŠOLSKIH DELAVNIC PROCESU STROKOVNEGA ZOBRAŽEVANJA V CENTRU

Šolske delavnice služijo v prvi rsti za doseganje določenih prakvnih znanj in navad. Poleg tega em delavnica koristi mnogo več o se dozdeva pri pouku strovnih predmetov. Pouk za posaezne strokovne predmete lahko enesemo iz učilnice v delavni. Znano je, da je efekt pouka večji, kadar učenec vidi funkcioniranje orodja in strojev, kakor ob suhoparnem opisovanju. Delavnica je tudi proizvodni obrat. V njej učenec pride v stik s pripomočki za delo, sodeluje neposredno v proizvodnji in doseže proizvodne izkušnje. V delavnicah se vsklaja praktična in teoretična enotnost izobraževalne vsebine. Učenec se v delavnici ob proizvodnem delu, družbenem upravljanju in v vzdušju, ki v njej vlada, vsestransko razvija in vzgaja. Zaradi take vloge delavnic v šolskem centru, jo skušamo v procesu izobraževanja maksimalno koristiti.

ORGANIZACIJA IN SISTEM IZOBRAŽEVALNEGA PROCESA V CENTRU

Vsebinsko je najvažnejše določilo v 13. točki osnutka navodila o minimalnih zahtevah in drugih pogojih, ki jih morajo izpolnjevati poklicne šole in pravi, da se mora praktično in teoretično vzgajanje in izobraževanje izvajati po določenem učnem načrtu pod strokovnim vodstvom poklicne šole, ne glede na to kje se izobraževalni proces vrši. Dejstvo, da bo pripadala organizacija teoretičnega pouka, zlasti praktičnega pouka izključno poklicni šoli, je na eni strani zelo ostro zarezalo v sedanji sistem praktičnega vzgajanja, na drugi pa je povzročilo odkrivanje novih rešitev:

— Vsa praktična vzgoja, ne glede na to kje se vrši, bo zapadla pod kontrolo poklicne šole, s čimer bo preprečeno izkoriščanje učencev kot cenene delovne sile.

— Kolikor hitreje bomo na tem področju izboljšali stanje, toliko hitreje se bo omajeval vajenski sistem.

— To je tudi pot za odpravo družbenih razlik med položajem vajenca in učenca posamezne šole.

— Predlagani sistem je že na samem začetku silno zaostril vprašanje v podjetjih, ki nimajo pogojev za izobraževanje poklicev širokih profilov.

— Sedanji sistem s periodičnim poukom bo doživel precejšno spremembo.

— Učni načrti zgrajeni na profilih za posamezne poklice, že terjajo preusmeritev indunstrije, da vključuje svoje učence v poklicne šole, ki ustrezajo zahtevam industrijske proizvodnje, ne pa v šolah, ki ustrezajo zahtevam obratne proizvodnje.

Prav v tem pogledu smo v našem centru vskladili interese družbe in gospodarskih organizacij celjskega bazena in že v tekočem šolskem letu dosegli določen napredek.

REALIZACIJA

Železarna Štore in Tovarna kovanega orodja sta povečale vpis učencev. Nadalje so vključile v naš proces in sistem izobraževanja mladine Cinkarna Celje, Tovarna emaljlirane posode, Tovarna tehtnic in z izrednim razumevanjem in potrebami Kostroj Slovenske Konjice ter novo ustanovljeni obrat Metalne Maribor v Krmelju na Dolenjskem.

Kolektiv, kakor tudi organi centra skladno z novimi osnutki predpisov zagovarjajo, nekatera podjetja pa z razumevanjem osvajajo naš sistem izobraževanja mladine sledečih variant:

— celotno izobraževanje oziroma izobraževalni proces naj se odvija v Šolskem centru z uveljavljanjem zaključenosti šolanja;

— da v poklicni šoli v okviru centra rešujemo problematiko vzgajanja in izobraževanja samo določene kategorije strokovnih kadrov glede na potrebe gospodarskih organizacij;

— kot posebno važna komponenta integracije na področju izobraževanja, ki je že izbila pri nas, se odraža v programu kvalitetnih izdelkov — uslug za podjetja, katerih učenci se šolajo v našem centru.

FINANSIRANJE

Za izvedbo pouka na ravni sodobnega vzgajanja in izobraževanja, ki bo ustrezal zahtevam industrijske proizvodnje, bo proces v reorganizaciji mreže in sistema zaostril in terjal jasnejše odgovore na vprašanja, kdo naj nastopa v takem sistemu kot ustanovitelj oziroma kot soustanovitelj in kdo naj poleg občinskega sklada za šolstvo prevzame soodgovornost za finančna bremena.

Pri republiških organih za strokovno šolstvo je bilo osvojeno, da centre oziroma šole našega tipa finansirajo v letu 1963 predvsem zainteresirane gospodarske organizacije, če pa obstoja interes izobraževanja za širše teritorialne potrebe, finansirajo občine ali okraji. V pogledu višine dajanja sredstev je bila podana sugestija, naj ustanovitelji, gospodarske organizacije in ljudski odbori najdejo ravnotežje med danimi sredstvi za osnovne dejavnosti (teoretični pouk v celoti in stroški izvajanja osnovnega programa v I. letniku) in ustvarjenimi sredstvi iz lastne dejavnosti.

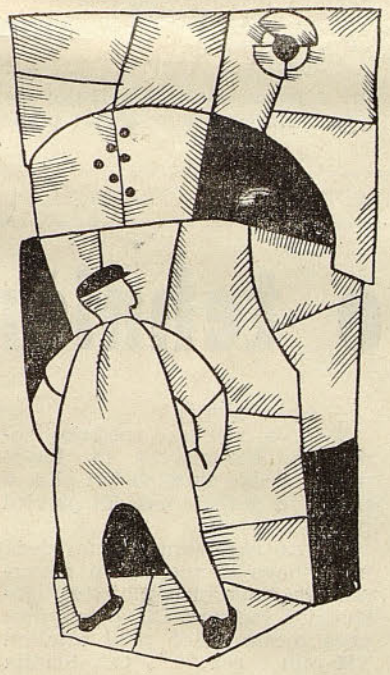

Dosedanje izkušnje po nakazanih problemih sicer niso zadostne, da bi lahko zavzeli zanesljiva stališča in garancijo, da bo naš center, ki vzgaja in izobražuje mladino sam zmogel vse naloge.

DRUŽBENO UPRAVLJANJE

Zagotovilo za vzpostavitev čim tesnejšega sodelovanja med centrom in gospodarskimi organizacijami smo v strukturi Sveta centra uspešno izbrali in izvolili zainteresirane zastopnike. Le ti so kot zastopniki družbenih interesov in zahtev gospodarskih organizacij soodgovorni za vsklajevanje dela centra s potrebami družbe in gospodarstva ter bodo vplivali na razvoj novih odnosov na področju izobraževanja v našem centru.

Anton Klinar

Principi vodenja

Funkcija podjetja: proizvodnja, prodaja in finance.

Funkcija v podjetju: upravljanje, vodenje in izvrševanje nalog.

Principi poslovanja: racionalnost, proizvodnost, ekonomičnost in rentabilnost.

Organi upravljanja: delovni kolektiv, delavski svet, upravni odbor in obratni delavski svet.

Organi vodenja: glavni direktor, direktorji sektorjev, šefi oddelkov, mojstri in preddelavci.

Organi izvrševanja: delavci in uslužbenci.

Funkcija vodenja: da bi dosegli enotnost v izvrševanju posameznih del na delovnih mestih, je potrebna koordinacija dela, ki jo dosežemo s funkcijo vodenja. Organiziranje dela in kontroliranje izvrševanja nalog so prav tako bitni sestavni del te funkcije. Radi pravilnega prenašanja in izvrševanja nalog je paziti na pristojnost stopnje vodenja, odnosno odločanja.

Naloge vodenja:

— planiranje in predvidevanje;
— izvrševanje sklepov organov upravljanja;
— organiziranje in koordiniranje izvrševanja nalog;
— kontroliranje izvrševanja nalog;
— vzgoja kadrov.

Sposobnosti vodenja:

— sposobnost analiziranja, sestavljanja in vsklajevanja nalog, kot osnova za postavitev cilja;
— sposobnosti razporejanja poslov radi organizacije in obenem pravičnost pri razdelitvi poslov;
— sposobnost popolnega zajemanja nalog, razlaganja in obveščanja;
— sposobnost pravilnega ocenjevanja in presoje;
— sposobnost vzgoje osebja.

Reševanje nalog zahteva:

— razmišljanje;
— izdajanje nalogov;
— vskladitev in
— kontroliranje izvršitve nalogov.

Pri določanju o tem, kateri predlog bomo osvojili in izdali za izvršitev, je treba:

— odvreči vse, kar je odveč, neprimerno ali v danem trenutku neizvedljivo;
— zbrati vse, kar je slično in povezati v celoto;
— spremeniti, kar ni mogoče osvojiti in napraviti pravilen redosled poslov;
— poenostaviti nalog, kar največ mogoče.

Pri odrejanju, bilo kakšne naloge ali posla, je paziti na naslednje:

— kaj je treba narediti;
— zakaj je potrebno prav to;
— kdaj mora biti naloga izvršena;
— kje naj se izvrši;
— kako naj bo izvršena;
— kdo je zadolžen za izvršitev.

Vsak sklep, formuliran v zapisniku, mora vsebovati:

— kaj je sklenjeno in zakaj;
— kdo je zadolžen za izvršitev;
— do kdaj mora biti sklep izvršen.

Da pridobimo ljudi za svoje mišljenje, odnosno izvršitev naloge, ki smo jim jo namenili:

— se izogibajmo prepira;
— spoštujmo mišljenje drugih;
— če nimamo prav, priznajmo;
— poskušajmo najprej s prijaznostjo;
— spodbujajmo druge, da izrazijo svoje mišljenje;
— poskušajmo gledati problem tudi s stališča drugih;
— pokažimo razumevanje za želje in ideje drugih in ne podcenjujmo jih;
— predpostavljajmo vedno, da ima sogovornik poštene namene;
— prikazujmo svoje zamisli jasno, živo in razumljivo.

Če želimo spremeniti ljudi, ne da bi jih užalili:

— začnimo z pohvalo in priznanjem tudi za manjše uspehe;
— predno kritiziramo druge, govorimo o lastnih napakah;
— glejmo, da sklepajo drugi tudi sami;
— dajmo drugim priliko, da ohranijo svoj ugled;
— hrabrimo sodelavce, da povečajo začetne uspehe;
— ne dirigirajmo, ampak delegirajmo, t. j. prepustimo tudi drugim, da so lahko v svojem delokrogu samostojni;
— ne kritizirajmo drugih pred pričami, ampak na samem;
— ne preskakujmo kompetenc drugih in ne rešujmo vprašanj mimo njih;
— če vse to ne pomaga, rešimo stvar odločno, vendar nepristransko.

KAKO GASIMO Z ROČNIMI GASILNIMI APARATI

Aparat na vodo

V prejšnji številki »Štorskega železarja« smo se seznanjali z najbolj enostavno napravo za gašenje začetnih požarov »BRENTAČO«. Iz nje dobimo gasilno sredstvo, vodo ali zračno peno, s pomočjo batne črpalke. Vsi ostali ročni gasilni aparati pa delujejo na osnovi pritiska, ki je v aparatu stalno ali pa se napravi s kemično reakcijo. Izdelava ročnih gasilnih aparatov je taka, da izključuje vsako možnost nevarnosti, ki bi utegnila poškodovati ob priliki delovanja osebo, ki aparat uporablja. To je važno predvsem zaradi tega, ker so ti aparati namenjeni vsakomur.

Danes je na vrsti ročni gasilni aparat na vodo z oznako »VHT-14«. Z njim lahko gasimo vse razen lahko vnetljivih tekočin, električnih naprav pod tokom in pa vse materije, ki z dotikom vode razpadajo ali pa ustvarijo gorljive pline ali strupene pare. Aparat je izdelan iz pločevine v obliki valjev. Na gornjem delu ima odprtino za polnjenje. Ta odprtina se zapira z metalnim pokrovom, v katerem je nameščena udarna igla. V aparatu je pocinkana mrežica, v katero se namešče steklena ampula, napolnjena z jekleno ali solno kislino. Na zunanji strani aparata zgoraj je izstopna šoba ali ustnik, ki ima nalogo, da oblikuje in usmerja curek. Izpod izstopne šobe se nahaja varnostni ventil, ki stopi v dejstvo, kadar je izstopna šoba zamašena, ali če naraste pritisk v aparatu preko 6 atm. Ob strani sta dve ročki in navodila za uporabo aparata.

Sestavni deli ročnega gasilnega aparata na vodo.

Aparat primemo z obema rokama za ročke in ga snamemo

Napolnimo ga s ca. 10 litrov vode, v kateri raztopimo 700 gr sode bikarbone, v mrežasto posodo pa namestimo ampulo z eno od zgoraj navedenih kislin. Soda bikarbona in kislina ustvarita pritisk od 4 do 6 atm, ki potiska vodo skozi izstopno šobo. Aparat nameščamo v pokončnem položaju prosto na zid ali v omarico, glede na prostor v katerem se nahaja.

V primeru požara storimo naslednje: aparat snamemo z n sta, kjer je nameščen, ga prim mo z obema rokama za roč obrnemo narobe in udarimo udarno iglo ob trd predmet (t pri čemer zadostuje že lastna t aparata. Pri udarcu smo potis udarno iglo na znotraj in zlom stekleno ampulo. S tem je pr v aparatu do mešanja sode in sline in seveda tudi do potreb ga pritiska. Ko smo to stor usmerimo curek na požarišče, obrnjenem položaju toliko č da je požar pogašen oziroma a rat izpraznjen. Po končanem šeju moramo obvestiti gasil da izpraznjene aparate ponov napolnijo.

Krumpak Štefan

Ga obrnemo narobe, udarimo z udarno iglo ob trd predmet

Aparat držimo narobe in usmerimo curek na goreč predmet

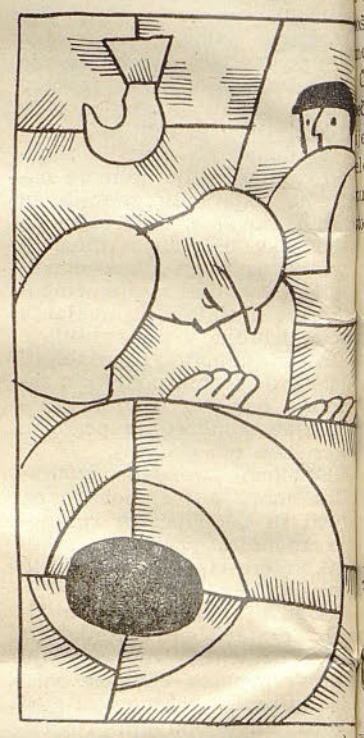

TEHNIČNI PODLISTEK — TEHNIČNI PODLISTEK — TEHNIČNI PODLISTEK — TEHNIČNI PODLISTEK — TEHNIČNI PODLISTEK — TEHNIČNI PODLISTEK

Splošno o tehničnih plinih

Plavžni plin iz našega elektroplavža že sedaj predstavlja precejšen delež v plinski toplotni energiji, ki je potrebna za proizvodnjo v železarni. Letno potrebujemo v železarni cca 105,4 milijarde kcal. iz plina. Plavžni plin pokriva cca 39 % potreb po plinski toplotni energiji, ostalo pa pokrivamo z generatorskim plinom. Že v bližnji bodočnosti s povečano zmogljivostjo obstoječega elektroplavža, še bolj pa v perspektivi, se bo udeležba TH plina povečala. Tako predvidevamo, da bo v letošnjem letu delež TH plina v potrebni toplotni energiji znašal cca 45 %.

Vzporedno s povečano proizvodnjo TH plina se povečuje poraba in raste število potrošnih mest. Tako prihaja vse večje število zaposlenega osebja v stik s TH plin s cca 70 % CO. Sledita ljudje seznanijo s TH plinom bolj podrobno. Seznaniti se morajo s fizikalnimi, kemičnimi in toplotno-tehničnimi lastnostmi ter morajo poznati zaščitne mere, ki so potrebne pri delu s tem plinom.

Najprej je potrebno, da govorimo splošno o tehničnih plinih, kako jih pridobivamo, kakšne so njihove lastnosti in slabosti.

Vrste tehničnih plinov in način pridobivanja

Glede na način pridobivanja poznamo sledeče tehnične pline:

— Plini, ki nastajajo pri suhi destilaciji oziroma razplinjevanju trdnih goriv.

Sem spadajo: koksarniški plin, plinarniški plin in švelni plin. Koksarniški plin nastaja pri visokotemperaturnem koksanju črnega premoga. Švelni plin nastaja pri srednjetemperaturnem koksanju premoga (trdnih goriv). Plinarniški (mestni plin) se proizvaja za potrebe mest v plinarnah.

— Plini, ki nastajajo pri vplinjevanju trdnih goriv (premogov). Sem prištevamo v železarnah najbolj razširjeni mešani generatorski plin, ki se proizvaja v generatorjih z vplinjevanjem premogov s pomočjo zraka in vodne pare. Nadalje spada v to skupino še zračni generatorski plin, Mondov plin in visokopečni (plavžni) plin. Zračni generatorski plin se dobiva z vplinjevanjem premoga s suhim zrakom brez dodatka vodne pare. Mondov plin nastaja po istem principu kot generatorski plin, samo, da vsebuje zrak za vplinjenje mnogo več pare, kot pri proizvodnji mešanega generatorskega plina. Visokopečni plin je v bistvu zračni generatorski plin ter nastaja kot stranski produkt pri proizvodnji surovega železa iz visokih peči. Nadalje spada v to skupino še TH plin, ki se razvija kot stranski produkt TH peči za proizvodnjo surovega železa (Štore, Ilijaš).

— Plini, ki jih pridobivamo iz zemeljske skorje na naftonosnih poljih. Predstavnik te vrste plinov je zemeljski plin.

Glede na kalorično moč pa razdelimo tehnične pline na:

— visokokalorične
— srednjekalorične in
— nizkokalorične

V prvo skupino spadajo: zemeljski, koksarniški in švelni plin, v drugo skupino TH plin, v tretjo pa generatorski in plavžni plin.

Če pa razvrstimo pline glede na njihovo strupenost in nevarnost za človeški organizem, upoštevajoč vsebnost CO, potem nosi prvo mesto daleč pred ostalimi TH plin s cca 70 % CO. Sledita generatorski in plavžni plin, nato pa švelni in koksarniški plin.

Lastnosti in ostale osnovne značilnosti tehničnih plinov:

Tehnični plini so plinske zmesi različnih gorljivih in negorljivih plinskih komponent. Lastnosti določenega plina so odvisne od volumske udeležbe posameznih komponent v plinski zmesi. Pri določenem tehničnem plinu moramo v cilju tehnično-varnega, ekonomičnega in toplotno-tehničnega izkoriščanja poznati njegove osnovne fizikalne, kemične in toplotno-tehnične lastnosti kot so:

— barva, vonj in okus plina,
— specifična teža oziromi gostota plina,
— kemična sestava plina,
— kalorična moč plina,
— specifična toplota plina in produktov zgorevanja,
— meja vžiga,
— temperatura vžiga,
— hitrost zgorevanja.

Generatorski, koksarniški in plavžni plin imajo značilno rumenobelo barvo (katran in vlaga ter prašni delci), značilen vonj in okus po katranu in višjih ogljikovodikih. Izjema je TH plin, ki je praktično brezbarven, brez vonja in okusa.

Specifična teža nekega plina oz. njegova gostota je pomemben podatek pri oceni plina, tako glede varnosti pri delu z njim, kakor tudi glede toplotnotehničnih karakteristik. Specifična teža koksarniškega plina se giblje med 0,4 — 0,5 kg/Nm³. Zemeljski plin ima specifično težo cca. 0,8 kg/Nm³. Plavžni plin ima specifično težo od 1,26 — 1,29 kg/Nm³, generatorski plin od 1,01 — 1,14 kg/Nm³, TH plin pa od 1,28 — 1,34 kg/Nm³.

Tehnični plini so po sestavi glede na način pridobivanja zelo različni. Plinske komponente, ki sestavljajo tehnične pline, so sledeče: CO, H_2, CH_4, C_mH_n, CO_2, N_2, O_2, H_2O_n, H_2S. Poleg tega vsebujejo plini še katran in prah. Najvažnejše gorljive komponente so CO, H_2, CH_4 in C_mH_n, ki določajo kalorično moč plina, hitrost izgorevanja, temperaturo vžiga itd.

Zemeljski plin je v glavnem metan, oziroma zmes metana in višjih ogljikovodikov. Koksarniški plin ima vodik in metan kot glavni komponenti. (cca 55 % CO, cca 25 % CH_4).Pri plavžnem in generatorskem plinu sta glavni komponenti ogljikov monoksid in dušik (CO: plavžni plin cca 28 % generatorski plin cca 30 %; N_2: plavžni plin 50 — 60 %, gene torski plin cca 50 %). Pri gene torskem plinu je tretja kom nenta vodik, (12 — 16 %). Pri T plinu pa je glavna kompone ogljikov monoksid (65 — 70 %

Kalorična moč plinov je g de na zgoraj omenjene gorlj komponente različna. Plini z v kim % metana in ogljikovodik imajo višjo kaloričnost kot p z visokim % CO. Tako ima k sarniški plin kalorično vredn 3.800 — 4.300 kcal/Nm³, gene torski plin pa le 1.300 — 1 kcal/Nm³.

Ravno tako določajo posam ne plinske komponente glede svojo udeležbo v plinski zm specifično toploto plinov in p duktov zgorevanja ter s tem m žino občutne toplote.

Zelo karakteristični podatki oceno plina so tudi njegova sp nja in zgornja vžigna meja, te peratura vžiga in hitrost zgo vanja. Spodnje oz. zgornje vž ne meje za koksarniški, TH, generatorski in plavžni plin v zm z zrakom pri 20° C in 1 atm so s deče:

Vrsta plina	Gorlj. kom. vol %		Spod. vžig. meja vol %	Z gor. vžig.
Koksar.	50 8	33	4,69	3
TH	4 73	1	11,10	7
Generat.	15 29	3	7,16	6
Plavžni	3 28	-	10,40	7

NEZGODE V DECEMBRU

Pri delu so se v decembru 1962 škodovali naslednji:

Elektroplavž:

Mastnak Konrad, je pri čiščenju zamrznjene plinske cevi pogal sodelavcu, ki je tolkel po vi. Pri tem je cev Mastnaku rknila iz rok, mu padla na noter mu jo poškodovala.

Jeklarna:

Ismajlović Rajko. Pri izvlačenju ingotov iz kokil ni pravočasno umaknil roke, tako da so ga ešče udarile na palec desne ro-

Želič Jakob. Pri razbijanju večih kosov sferosilicija s kladivom, majhen drobec odskočil in mu škodoval oko. Imenovani ni el zaščitnih očal.

Čater Franc. Pri zakladanju či je prišlo do manjše eksplozie. Pri tem je vrglo iz peči kos lezne cevi (1 meter) imenovanemu na nogo. Poškodbo ima na palu desne noge.

Valjarna:

Čavž Slavko, se je pri vezanju vezi ploščatega železa zbodel z žico na dlani leve roke.

Gologranc Martin. Pri ročnem vtikanju ingota v drugo ogrodje grobe proge ga je udaril dvigalni kavelj pod brado.

Gajšek Alojz. Na palec desne roke mu je pri pobiranju odrezkov ploščatega zeleza padel večji kos.

Oset Ivan. Pri izteku iz ogrodja se je ingot ukrivil, zadel ob dvižni kavelj in ga snel tako, da je obešenje s kavljem padlo na tla in imenovanemu po nogah. Poškodovano ima stopalo leve noge.

Livarna valjev:

Cilovšek Franc. Pri izpraznevanju cisterne ga je pri rokovanju z gumijasto cevjo za paro nenadni curek pare opekel po obrazu.

Livarna sive litine:

Lenart Franc. Je vstavljal zagozde v kalupne okvirje za kokile. Ko je tolkel po zagozdi, je od kalupnega okvirja odletel drobec rje v levo oko.

Teršek Edvard. Pri prenosu tekočega železa v ročni ponvici se je odtrgalo dno ponvice tako, da se je železo razlilo po tleh in ga opeklo po obeh stopalih.

Mehanična delavnica:

Šket Srečko. Na spolzki deski mu je spodrsnilo pri prehodu mimo delavnice na aglomeraciji. Padel je ter si poškodoval sklep desne noge.

Ekspedit:

Pri razkladanju paličastega železa z voza mu je na nogo padla palica ter ga udarila na piščal in nart.

Na poti v službo se je poškodoval Horvat Jože iz valjarne, ki mu je spodrsnilo na poledeneli poti. Poškodoval si je levo koleno.

Na poti iz službe pa so se poškodovali Rupret Anton iz valjarne, ki je na zaledeneli cesti padel s kolesom ter si zlomil levo roko v zapestju.

Kratek pregled nezgod pri delu nam kaže, da gre v šestih primerih za poškodbe nog, v treh primerih poškodbe rok in v dveh primerih poškodbe glave ter dveh poškodb očesa.

Na poledeneli cesti je padel tudi Urleb Franc iz šamotne ter si nalomil desno nogo v členku.

Na poledenelih stopnicah je padla Lončarič Fanika, ko je šla iz službe domov ter se udarila na desno nogo.

Pregled stanja nezgod po obratihza leto 1962.

	Pri delu	Na poti	Skupaj	1962 : 1961 Indeks
Elektroplavž	9	4	13	130
Jeklarna	19	1	20	80
Valjarna	40	4	44	77
Livarna valjev	2	—	2	200
Livarna sive litine	33	1	34	131
Modelna mizarna	3	—	3	150
Šamotarna	1	2	3	43
Obdelovalnica valjev	3	—	3	60
Mehanična delavnica	8	—	8	89
Energetski obrat	1	—	1	100
Elektro obrat	—	—	—	0
Promet	13	3	16	89
Ekspedit	5	—	—	46
Gradbeni oddelek	2	2	4	400
Laboratorij	1	—	1	100
Ostali	5	3	8	133
SKUPAJ:	145	20	165	90,6

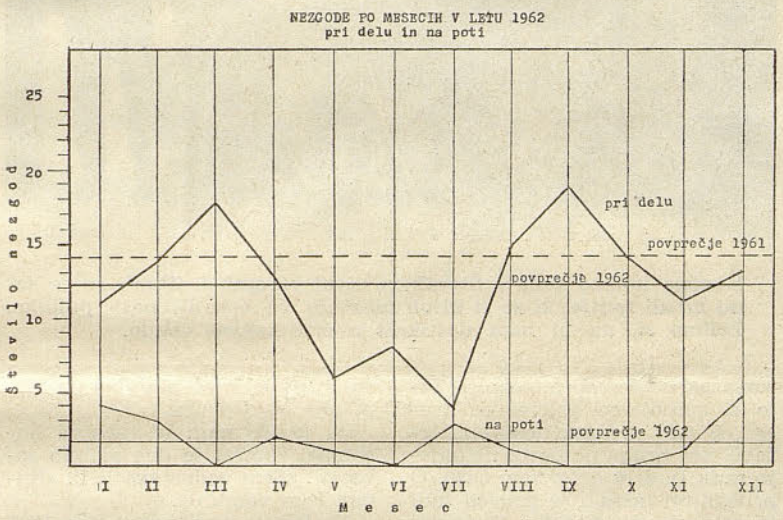

Iz navedenega pregleda je razvidno, da je število nezgod največ padlo v elektroobratu, šamotarni, sledi ekspedit, nato obdelovalnica valjev, valjarna itd. Posebej je treba omeniti elektroobrat, ki je v letu 1962 ostal brez nezgode kljub veliki potencijalni možnosti za nezgode. V letu 1961 so bile v tem obratu štiri nezgode pri delu, zato tudi indeks 0.

Končni procent, ki izraža število nezgod na povprečno število zaposlenih znaša za leto 1962 za nezgode pri delu 7,4 % in skupno za nezgode pri delu in na poti 8,4 %. V letu 1961 pa je znašal za nezgode pri delu 8,4 % in skupno 9,2 %.

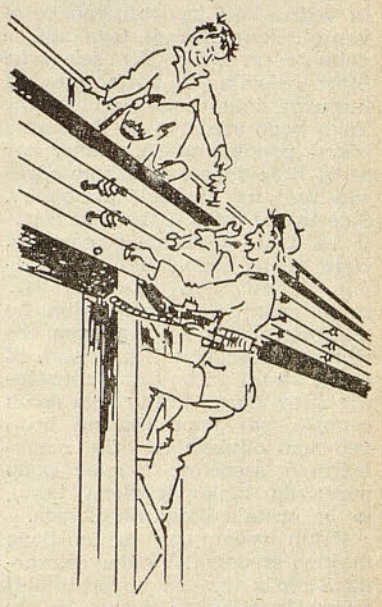

»Poglej, Pepe, leto 1962 je za nami brez vsake nezgode, kljub velikim nevarnostim, ki preže na nas vsepovsod. Ali misliš, da bomo dobili za to kakšno nagrado?«

»Ja ... Nemara nam bodo le povečali elektrodelavnico in uredili sanitarije.«

TEHNIČNI PODLISTEK — TEHNIČNI PODLISTEK — TEHNIČNI PODLISTEK — TEHNIČNI PODLISTEK — TEHNIČNI PODLISTEK — TEHNIČNI PODLISTEK

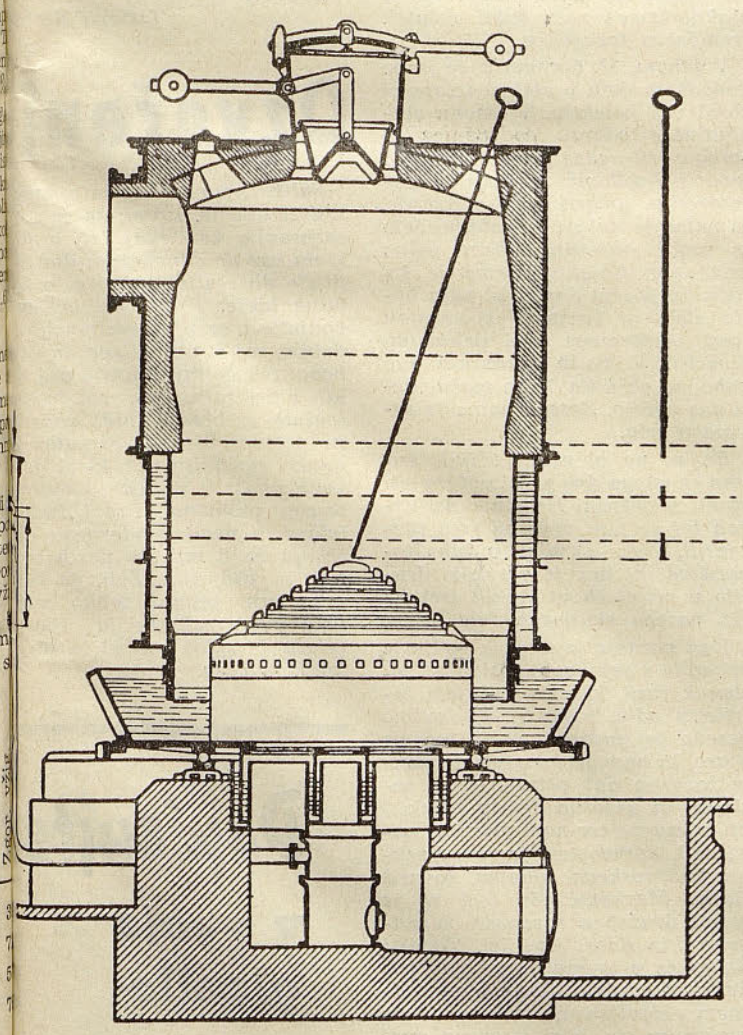

Posvetovanje o avtomatizaciji v črni metalurgiji

Združenje jugoslovanskih železarn je v decembru 1962 organiziralo v Skopju posvetovanje o avtomatizaciji v črni metalurgiji, prvo te vrste v naši državi. Posvetovanja so se udeležili predstavniki vseh naših železarn ter podjetij in institutov, ki se ukvarjajo s to dejavnostjo. Namen posvetovanja je bila analiza dosedanjega stanja v uporabi merilne, regulacijske in kontrolne tehnike ter stopnje mehanizacije in avtomatizacije v naši železarski industriji.

Posvetovanje je bilo organizacijsko dobro pripravljeno. Vseh 35 prispelih referatov je bilo razporejenih na šest skupin: 1. priprava rude in visoke peči, 2. jeklarna, 3. valjarne, 4. energetski in ostali pomožni obrati, 5. uporaba računskih strojev, radioizotopov in kontrola ter 6. splošno stanje in problematika avtomatizacije.

Referati so bili vsebinsko zanimivi, vendar se je prava vrednost pokazala šele v vsakokratni razpravi po referatu. Zato vsebujejo zaključki s posvetovanja predvsem vprašanja razprav, ne v toliki meri referatov.

Zaključki se stekajo k trem važnejšim problemom:

1. potrebna je tesnejša povezava med instituti, raznimi strokovnimi skupinami in podjetji, ki se ukvarjajo s problematiko avtomatizacije in tudi med podjetji, ki jih zanima uvajanje te vrste dejavnosti.

2. Treba je tesneje povezati podjetja, ki proizvajajo naprave za avtomatizacijo, da bi se proizvodni program vskladil in jih zainteresirati za proizvodnjo osnovnih elementov merilne, regulacijske in kontrolne tehnike.

3. Treba je posvetiti vso pozornost vzgoji specializiranih kadrov teh strokovnih stopenj.

Ing. Ivan Ravnikar

Tudi temperatura vžiga in hitrost zgorevanja tehničnih plinov sta odvisni od plinskih komponent, ki sestavljajo plin. Vžigne temperature za tehnične pline se gibljejo med 400 in 600° C, pri 1 atm v zmesi z zrakom. Hitrost zgorevanja tehničnih plinov pa zavisi od temperature zgorevanja, temperature vžiga, specifične toplote in toplotne prevodnosti plinskih komponent.

Slabe in dobre lastnosti tehničnih plinov

Največja slabost tehničnih plinov je njihova strupenost (CO) in njihova eksplozivnost v zmesi z zrakom oziroma s kisikom. V kolikor se uporablja surov plin za kurjenje v pečeh, povzročajo katran, prah in vlaga nastajanje usedlin in zamašitve instalacije, vodnih zapor in merilno-regulacijskih naprav.

Od tehničnih goriv ima plin to prednost, da omogoča zgorevanje z najmanjšim pribitkom zraka, omogočena je lahka in enostavna regulacija atmosfere v pečeh, ni pepelovega ostanka, transport je enostaven, kar vse vpliva na njegovo vsestransko uporabo.

(Nadaljevanje sledi)

VARNOST VEDNO IN POVSOD

Od štirih nezgod je trem vzrok napaka človeka.

Zaradi tega moramo:

— pri dajanju nalog misliti ne samo na njihovo pravilno izvedbo, ampak tudi na popolno varnost izvedbe;

— opaziti ter takoj popraviti vsak nevaren postopek;

— opozoriti vsakega novega delavca na nevarnosti njegovega novega delovnega mesta. Ker je delavec lahko novinec na določenem delovnem mestu, četudi že ima 20 let službe;

— vzpodbujati in zabeležiti vse predloge; boriti se za njihovo uvedbo;

— misliti na vpliv mraza, vročine, utrujenosti in skrbi na vsakega svojih podrejenih.

VZNEMIRJENOST, KI NASTANE OB NEZGODI SE HITRO POLEŽE: TODA SLABE NAVADE SE KMALU PONOVIJO ...

VEČKRAT SE JE TREBA SPOMNITI NA NEZGODE, KI SO SE ZGODILE.

Svoboda v finalu starega leta

»Svoboda« Štore stoji pred velikimi spremembami, ki bodo pozitivno vplivale na njen nadaljnji razvoj. Največji problem je imela »Svoboda« z vzdrževanjem kulturnega doma, ki je vztrajno in občutno zmanjševal naša finančna sredstva. Že samo čiščenje, poraba elektrike in gretje dvorane in doma je terjalo vsa leta velike izdatke, ki pa jih »Svoboda« ni mogla z lastnimi dohodki kriti. Na večja popravila doma sploh ni bilo misliti, kar je precej škodovalo stavbi. »Svoboda« zaradi tega ni mogla sproščati svojih finančnih sredstev za aktivno delovanje sekcij, temveč se je zgubljala v stalnih finančnih krizah, ki so ovirale dobro in vedno bolj izpopolnjeno delovanje sekcij. Zaradi tega sta se delavski svet in UO železarne Štore odločila, da bosta prevzela kulturni dom v popolno oskrbo. Tako bodo sredstva za delovanje sekcij popolnoma sproščena, kar se bo brez dvoma pozitivno odrazilo tudi na kvaliteti prireditev. Šele takrat bodo ustvarjeni pogoji za bolj številčna gostovanja, člani sekcij bodo lahko s še večjim zanimanjem izpopolnjevali svoje znanje — končno jim bo cilj, priti v stik z občinstvom, res večkrat dosegljiv kot doslej. Z druge strani pa bo tudi vzdrževanje sicer lepega kulturnega doma cenejše, saj popravila ne bodo več tako odvisna od ozko razpoložljivih sredstev, temveč bodo popravila lahko izvršena takoj, ko bo nastala škoda ali okvara.

Kljub vsemu pa to ne bodo majhna sredstva! Vendar železarna Štore s tem ne bo dosti bolj prikrajšana kakor doslej, saj že ves čas z velikim razumevanjem za potrebe delovnega človeka podpira vse dejavnosti, ki so delavcem v razvedrilo. To dejstvo je še en dokaz več za skrb, posvečeno delovnemu človeku.

V kratkem obdobju nekaj mesecev je bilo v okviru DPD »Svobode« dovolj dogodkov, o katerih je vredno pisati, čeprav bo prevzem kulturnega doma brej dvoma eden najpomembnejših kulturnih dogodkov v letošnjem letu in bo zapustil daljnosežne, pozitivne posledice v delovanju »Svobode«.

Zelo pomemben dogodek je bil občni zbor novembra meseca. Na njem so prvič v tem delovnem letu nastopili tamburaši, Berghausov trio in recitatorki Marija Štor ter Sava Subotič. To je bil kratek uvodni program, ki je v celoti dobro uspel. Sledil je občni zbor, na katerem smo obravnavali vsa pereča vprašanja, ki jih je kljub prizadevnosti članov dovolj.

Končno imamo tudi v Štorah zabavni ansambel. Zbrali so se sami mladi fantje, ki so si kljub težavam že osvojili našo publiko. Želimo si, da bi nam dostikrat urezali kakšno veselo.

Dramska sekcija naše »Svobode« je bila tudi proti koncu leta aktivna. Njeni mladi člani so naštudirali Marinčevo enodejanko »Idealna tajnica«. S tem delom so prvič nastopili na proslavi Dneva republike. Na sliki prizor iz te igre.

Prva točka dnevnega reda so bila poročila predsednika DPD »Svobode« ing. Zorana Tratnika, tajnika Petra Jevšnika, blagajnika tovariša finančnega direktorja Miroslava Beleta. V vseh poročilih so bili govorniki istega mišljenja, da je nujna pritegnitev podmladka. Ing. Tratnik je opisal glavne naloge in cilje »Svobode«: nuditi našemu delovnemu človeku čim več, ne le za aktiven oddih, temveč tudi možnosti za njegov vsestranski duševni razvoj. Diskusija je bila živahna in tudi problematika je bila dovolj tehtna, da je lahko vsakdo uvidel, koliko truda, dozorelega preudarka, spretnosti ter energije zahteva vodstvo posameznih sekcij. Tovariš Potočnik, predsednik godbene sekcije, je zelo dobro opisal težave, s katerimi se mora boriti za obstoj sekcije, ker ni dovolj lastnega podmladka, oziroma ga ne znamo pritegniti. Zato si sposojamo godbenike drugod. S tem v zvezi nastajajo težave, ker druga podjetja ne dajejo rada ljudi v delovnem času. O pritegnitvi mladih je govoril tudi tovariš glavni direktor Tugomer Voga. Dejal je, da nam mora za razširitev sekcij služiti že obstoječi kader, ki bo lahko le z vedno večjo kvaliteto pritegnil v svoje vrste tudi naraščaj. Sekcije pa morajo tudi kot samostojne enote biti zavzete za čim boljše poslovanje, skušati morajo z lastnimi sposobnostmi in dejavnostmi zagotoviti sredstva za obstoj. Gotovo pa bo železarna podpirala delovanje sekcij, saj je to nujno potrebna skrb, posvečena delovnemu človeku, ki potrebuje svoj aktivni oddih. Kmalu nato pa smo lahko zabeležili prijetno ugotovitev, da se naš zabavni ansambel dobro razvija. Po končanem občnem zboru je naš mladi ansambel zaigral dovolj plesnih melodij, ob katerih smo se v prijetnem vzdušju zavrteli.

Naslednji dogodek za kulturno življenje v Štorah, je bila proslava Devetindvajsetega novembra. Na njej so nastopali recitatorji osemletke Štor z zborovsko recitacijo »Grobovi žive« in »Mrtva deklica iz Hirošime«. Med recitatorji smo s toplim aplavzom sprejeli Marijo Štor in Miša Dečmana, ki sta recitirala Mateja Bora »Jesensko« in Seliškarjevo »Martinovo peč«. Med posameznimi recitacijami so igrali naši tamburaši pod vods vom tovariša Piliha. Program so vestno naštudirali.

Sledil je kratek govor o pomenu 29. novembra in o vplivih tistega dne na ves naš nadaljnji razvoj po vojni. Po govoru sta se menjala ansambla tamburašev in zabavne godbe. Takrat so prvič domačini lahko slišali svoj lastni zabavni orkester v javnosti, ki je s svojim izborom in igro res presenetil. V predzadnji točki programa je nastopila dramska sekcija z Marinčevo enodejanko »Idealna tajnica«. Izvedba je bila kljub kratkemu študijskemu času, ki ga je imela skupina na razpolago, zelo dobra.

Za konec nam je zabavni ansambel zaigral še dve pribito zabavni: »Sem vedno vesel« in »Kadar bom vandral«.

Naslednjo proslavo za dan JNA je sicer organiziral ZROP, vendar so naprosili za sodelovanje naše recitatorje, godbo na pihala, kino sekcijo, posebej pa še otroški pevski zbor osemletke.

Potem pa sta si sledili dve veliki in težki novoletni nalogi. Dramska sekcija je po naročilu stanovanjske skupnosti pripravila prijetno novoletno prireditev dedka Mraza za štorske najmlajše, istočasno se je pripravljala na program silvestrovanja. Kljub skrbnim, mučnim in dolgotrajnim pripravam za silvestrovanje in ne pretiranim cenam, je bilo presenetljivo dejstvo, da je bilo razmeroma malo obiska na silvestrovanju. Večinoma so ljudje ostali doma, v ožjem družinskem krogu.

Če omenimo še našo godbo na pihala, ki je za novo leto zaigrala v obratih železarne nekaj koračnic, polk in valčkov, bo najbrže tudi prav.

In kakšni so izgledi za leto 1963? Dramska sekcija pripravlja Howardovo komedijo »Pokojni Christopher Bean«, ostali člani dramske sekcije nas nameravajo presenetiti s prisrčno proslavo obletnice Prešernove smrti. Tamburaši pripravljajo razširitev programa z novimi skladbami, godba na pihala je pravkar dobila strokovno usposobljenega dirigenta, ki nadomešča obolelega tovariša Bergahausa, kar se bo tudi ugodno odrazilo v kasnejših uspehih. Komaj krščeni ansambel zabavne glasbe »Eros« je ob silvestrovanju požel obilo priznanja.

Za zaključek lahko rečemo, da uspehi ne bodo ostali prikriti, če bo vnema svobodašev še vnaprej takšna kot doslej. Potem se bodo lahko uresničile napovedi tovariša glavnega direktorja, da nam dotok novincev omogočijo le stari svobodaši s svojo aktivnostjo in željo po vedno večji kvaliteti.

Žgeč Henrik

OBISK DEDKA MRAZA V ŠTORAH

Otroci industrijskih Štor in okolice so nestrpno pričakovali Dedka Mraza, toda ne zaman. Svoj prihod je napovedal najprej v Kulturnem domu in jih presenetil s svojo radodarnostjo. Imel je pisano spremstvo, da so otroci zmedeni strmeli v težko pričakovani obisk, strahoma se izmikali medvedu in ostalemu spremstvu in radovedni prisluhnili besedam Dedka Mraza. Ta jih je grajal in hvalil, kakor je pač kdo zaslužil, se poigral z otroki, nato pa s spremstvom zopet odšel. Radostnih lic so zapuščali dvorano obdarjeni otroci in starši. Niso se mogli otresti lepih vtisov s tega prijetnega in razburljivega obiska. Dvorana kulturnega doma je bila res primerno okrašena, zlasti še oder, Dedek Mraz in spremljevalci pa so bili gostobesedni, pritegnili so nase vso pozornost in res razveselili pa tudi postrašili, nekaj najporednejših.

Naslednji dan pa je Dedek Mraz obiskal cicibane in mlajše pionirje v novi telovadnici TVD Partizana na Lipi. Tamkaj so ga pričakovali tudi otroci iz vrtca. Tokrat pa niso bili presenečeni samo otroci; za presenečenje so poskrbeli tudi sami. Pripravili prikazali so v svojem nastopu p zelo ljubkih nastopov, plesali in recitirali, da je Dedek Mr kar ostrmel. Tako so ga prite nili, da se je z njimi pogovarj in pogovarjal, ni se jim mog načuditi, otroci pa njemu Prav od srca so mu marsikaj p tožili; obdaroval jih je in j obljubil, da bo med te prisrč otroke še prav rad prišel. Ze vesel bo, je dejal, če se bodo tu ob letu tako pripravili za njeg obisk. Pohvalil je tudi vzgoj osebje, ki je pokazalo, da se dosti posveti malčkom in j priredi marsikatero veselo uri

Stanovanjska skupnost v Štorah, DPD Svoboda Štore, TV Partizan — Kovinar Štore so z dano si nalogo res lepo izved tako tudi uprava in vzgojno ose je vrtca, ki vlaga toliko truda vzgojo najmlajših. Starši so hv ležni vsem, ki so pripomogli tem uspelim prireditvam, zla še kolektivu železarne, ki je p speval finančna sredstva za obd ritev otrok. Vzgojiteljem v vrt in pri Partizanu gre vse prizn nje za njihov trud.

Po odhodu najmlajših je obd ril Dedek Mraz še gojence ŠIKC

Poslovili smo se iz elektroobrata

Čas ne pozna izjem. To se je pokazalo tudi to pot. Tako smo se v kratkem razdobju ločili od kolektiva elektrodelavnice kar trije. V prvem polletju leta tovariš Fendre Stanko, ob koncu leta pa še Fridl Jakob in jaz. Kolektiv elektroobrata nama je pripravil slovo, ob katerem je lahko vsakdo izmed naju dobil občutek resničnega tovarištva.

V soboto, 12. decembra, se je po končanem delu v elektrodelavnici zbral ves kolektiv. V imenu sindikalnega odbora podružnice je spregovoril nekaj poslovnih besed tovariš Stojilović, za njim pa obratovodja, tovariš Srečko Kranjc, ki nama je dal za dolgoletno delo in vzgojo mlajših kadrov polno priznanje. Kolektiv nama je izročil dragoceni darili, ki naju bosta sleherni trenutek spominjali časa, preživetega med delovnimi tovariši. V tistih trenutkih sva ponovno občutila, kako močne vezi nas vežejo. Beseda nama je zastala v grlu.

Da se ne bi razšli težkih src, smo se istega dne proti večeru vsi zbrali v gostilni Hrastnik na Vrhah ter se tam prav od srca razvedrili. Večer je minil v duhu tovarištva, ki nas je vseskozi družilo v prijetnih in težkih trenutkih našega skupnega dela.

Dan pozneje je uprava podjetja priredila v sejni sobi poslovilni sestanek vseh, ki so v zadnjem četrtletju odšli v pokoj. Poslovilno besedo je povzel tovariš inženir Starc, ki nam je v imenu direkcije tovarne dal priznanje za zaslužno in uspešno delo v kolektivu železarne ter nam prisrčno nazdravil. Spregovoril je tudi direktor kadrovskega oddelka, tovariš Rajko Markovič. Za tem se je razvil družaben razgovor ob prigrizku in dobri kapljici. Tovariš Žohar je v imenu sindikalne podružnice razdelil denarne nagrade vsem slavljencem. V prostem razgovoru je bila izražena tudi želja, naj bi »Železarja« dobivali v bodoče tudi upokojenci, da tako obdržali še nadalje med bojne stike.

Slovo je bilo toplo in prisrč

Na tem mestu bi se rad še krat poslovili od obratovodij, lovodij in delavcev, ki sem z mi sodeloval vsa ta leta.

Srečno!

Luževič Štefa

Ozvočenj

Šalić Tomo nam piše o ozvo nju železarne. Pravi, da se o razpravlja še nekaj let, a kl temu vse do današnjega dne š prišlo do realizacije te zelo z mive ideje. Prepričan je, da podjetje z ozvočenjem mnogo dobilo, saj bi bili delavci in us benci tekoče informirani o dog kih v železarni in o različnih tualnih problemih. Med vodst in delavci bi bila vspostavlj veliko močnejša vez, ki bi go pripomogla k reševanju mars terega problema. Pravi tudi, imajo ta način modernega o ščanja že v mnogih naših to nah in podjetjih. Želi, da bi odgovorni organi preko naš lista odgovorili, če je ozvoč železarne sploh možno in če j kolikem času.

Dopisujte v svoje glasilo

Športna dejavnost v preteklem letu

S sistematičnim in organiziranim delom na področju telesne vzgoje oz. športne rekreacije v našem kolektivu smo pričeli že pred dvemi leti. Da bi zainteresirali člane kolektiva smo se v prvi fazi odločili za tekmovalni šport. Pri tem smo izbirali športne panoge, ki so bile dostopne vsakemu članu kolektiva in k temu določali tudi primerne prepozicije tekmovanja samega. Pokazalo se je, da je bil ta način najbolj ugoden in smo bili za začetek prijetno presenečeni nad velikim odzivom članov našega kolektiva. V letu 1961 je v tekmovanju, ki se je odvijalo v prostem času čez vse leto sodelovalo oz. tekmovalo 446 članov našega kolektiva in to v sledečih športnih panogah:

— nogomet (odigranih 43 tekem);
— odbojka (odigranih 26 tekem);
— streljanje (sodelovalo 96 tekmovalcev);
— šah (16 dvobojev, 45 tekmovalcev);
— namizni tenis (16 tekem, 30 tekmovalcev).

Ob zaključku sezone organiziranega tekmovanja so bili zmagovalnim ekipam podeljeni prehodni pokali Sindikalne podružnice »Železarne« Štore.

V letu 1962 smo bili primorani zaradi organizacije in priprav na II. letne metalurške športne igre tekmovanje organizirati le v drugi polovici leta. V začetku leta smo dejavnost morali preusmeriti na vadbo z izbranimi športniki, ki so nastopali na MSI in so zastopali kolektiv naše železarne. Poleg vadbe smo imeli še veliko dela z organizacijo metalurških iger. Trud ni bil zaman in smo z uspehi naših tekmovalcev, ki so nastopili v vseh razpisanih panogah lahko zadovoljni posebno pa še z organizacijo metalurških iger za kar je dala še posebno priznanje komisija pri UJŽ.

Med tem časom smo pripravili program za športna tekmovanja med člani kolektiva. V program smo zajeli dve novi panogi in sicer atletiko in kegljanje ter na ta način povečali število na 553 nastopajočih.

Pri organizaciji te oblike športnega izživljanja smo ugotovili, nekatere pomanjkljivosti, katere se trudimo čim prej odstraniti z željo, da bi tekmovanje samo nudilo res pravi športni užitek in razvedrilo. Opaziti je bilo, da je v sindikalnih podružnicah, kjer vodilne osebe razumejo pomen športne rekreacije za delovnega človeka, bil tudi odziv na vso dejavnost veliko večji kakor v ostalih, ki ne smatrajo, da je to potrebno in koristno delovnemu človeku. Vzporedno z izvajanjem športnih tekmovanj moramo v bodoče skrbeti tudi za primeren sodniški kader, ker je dosedanja praksa pokazala, da ravno nekvaliteno sojenje povzroča hudo kri.

Kot začetniki v tej dejavnosti smo z rezultati, ki smo jih dosegli lahko zadovoljni in nam morajo biti vzpodbuda za nadaljnje delo. Ko

namreč zagovarjamo šport za vsakogar, seveda v primerni in zmerni obliki s tem nikakor ne nastopamo niti proti aktivnim prireditvam, niti proti treniranju za vrhunske rezultate, temveč se zavzemamo za skrb za človeka, za ljudsko zdravje. O vrednosti športa namreč ne odločajo posamezniki pa čeprav rekorderji temveč množice, ki so zaradi ukvarjanja s telesnimi vajami bolj utrjene, odpornejše proti boleznim in sposobnejše za delo. Pri tem se sklicujemo na ustavo, v kateri je jasno povedano, da podpira država fizično vzgojo ljudstva, posebno mladine zaradi zdravja in večje delovne sposobnosti in ohranitve moči. To so naloge h katerim se moramo neprestano vračati in proti katerim v naši športni praksi ne sme biti prestopkov.

Jasno, da je ob takem pojmovanju nalog odmerjena športni rekreaciji važna vloga. Po našem pojmovanju pomeni rekreacija aktivni proces počitka in obnove sil. In če je temu tako potem je prav, da danes spregovorimo par besed o problemih oz. pomanjkljivostih katerih odklanjanje in odpravljanje bi pomenilo nadaljnji korak na področju športne rekreacije v našem kolektivu.

Zanimiv napredek lahko ugotovimo glede športne rekreacije na letnem dopustu. Po malem minevajo časi, ko ljudje niso imeli smisla za dopust ali pa so ga preživeli v brezdelju ob boljši hrani in pijači. Dandanes že hodijo ljudje posebno mladi na dopust z žogo, reketi za badminton, priborom za ribolov, s podvodno puško itd. Razvoj v tej smeri moramo le pozdraviti. Nikakor ne zadostuje samo dobra oskrba v počitniškem domu na višji stopnji kulturnosti si želi sodoben človek tudi primernega razvedrila v prostem času. Na morju je treba omogočiti čolnarjenje, kopanje, sončenje plavanje in prhe. Povsod pride prav miza za namizni tenis, igrišče za odbojko, prostor za balinanje ipd. Tudi to vse sodi v priljubljene oblike razvedrila in rekreacije. Dobro organizirani in vsestransko preskrbljen počitniški dom ima tudi igrišče za otroke, organizirano varstvo otrok, kar je velikega pomena za razbremenitev staršev, posebno zaposlenih mater. Če zgoraj navedene primerjamo s stanjem v našem počitniškem domu na Rabu ugotovimo, da nas v perspektivi čaka še mnogo dela tako komisijo za rekreacijo in oddih, kakor tudi celotno sindikalno podružnico in celoten kolektiv, da v okviru možnosti ustvarimo takšne pogoje letnega oddiha, da bodo resnično sproščali, vedrili in obnavljali sile članom našega kolektiva.

Ko ugotavljamo, da prodira ideja športne rekreacije v stil našega počitniškega življenja moramo dodati, da to velja zlasti za poletje. Za zimski čas pa smo veliko premalo storili. Zdravniki namreč trdijo, da je zimski dopust dvojni dopust, seveda s pogojem, da ga preživimo na snežnih smučarskih terenih. Ker je med člani našega kolektiva vse več ljubiteljev zimskih športov posebno smučanja in sankanja, moramo v perspektivi misliti na to, da bi v našem počitniškem domu na Svetini ustvarili pogoje in sicer v tem smislu, da bi imeli nekaj sani in smuči za izposojanje prav tako pa bi prišla prav kakšna vlečnica, čeprav skromna, namenjena srednje izurjenim in starejšim smučarjem.

Odveč bi bilo poudarjati, da imajo za razvoj rekreacije počitniški domovi posebno važno vlogo. Ko govorimo o našem domu na Svetini smo mnenja, da naj poleg uslug za preživljanje letnega dopusta zaposlenih in njih svojcev postane tudi dom oddiha za čas tedenskega ali dnevnega počitka. Tu mislimo na koriščenje uslug kar največjega števila članov sindikata in njihovih svojcev tako članov našega kolektiva kakor tudi ostalih državljanov. Da bi pa usposobili dom, da postane tak rekreacijski center je potrebno pravice koriščenja uslug v domu razširiti na vse člane sindikata in njih svojce, kvaliteto uslug pa dvigniti na primerno višino. Poleg gostinskih storitev pa bi morali v večji meri skrbeti za ureditev raznih športnih naprav, igrišč in zabavišč, ki bi služila razvedrilu in oddihu koristnika. Ureditev teh nalog pa terja spremembe v predpisih, ki urejajo poslovanje in krog koristnikov v našem počitniškem domu.

Pravni položaj počitniških domov je v zadnjem času osnovno vprašanje za nekatere, ki se tudi v javnosti zavzemajo, da naj bi postali počitniški domovi samostojne gospodarske organizacije. Zagovorniki tega pravnega položaja počitniških domov utemeljujejo svoja stališča s tem, da je treba turistične kapacitete pri nas hitreje razvijati. Sprejetje tega pa pomeni za počitniške domove prehod v komercialne gostinske obrate, kar bi imelo za posledico, da bi ustanovitelji izgubili pravico do vodenja in koriščenja počitniških domov in bi tak status deloval destimulativno na delovne kolektive, na drugi strani pa je vprašanje če bi tak skomercializiran obrat zasledoval cilje, ki jih v interesu družbe in posameznika sedaj zasleduje komisija za rekreacijo in sindikalna podružnica naše železarne.

Problemi, ki smo jih nakazali niso nerešljivi in bi se s sistematičnim delom in jasnim stališčem izvršnega odbora naše sindikalne podruznice lahko postopoma realizirali te naloge, ki so po našem mnenju primernega značaja za nadaljnji razvoj rekreacije v našem podjetju.

Da je področje letnega oddiha važno naj je vsem jasno, vendar nam do sedaj ni uspelo najti statističnih pokazateljev, v kakšni smeri se odraža sodelovanje članov kolektiva na področju rekreacije oz. koliko je vplivala na dvig storilnosti dela, odpornost proti boleznim in obratnim nezgodam ter fizičnim in psihičnim počutjem delovnega človeka. Naša komisija je mnenja, da bi naj bila ena primernih nalog referata za rekreacijo v prihodnjem letu iskanje teh pokazateljev. Uvede naj evidenco vseh članov kolektiva z osebnimi kartoni o sodelovanju na rekreacijskem področju.

Z evidenco nad posamezniki o njihovem sodelovanju na področju rekreacje želimo doseči to, da ugotovimo kakšne rezultate bodo pokazali tisti, ki se z rekreacijo ukvarjajo pa tudi tisti, ki so na tem področju pasivni.

Naša komisija se prav tako ukvarja z možnostjo izvedbe aktivnega odmora med delovnim časom. Ker gre tu za športne objekte nam to v sedanjih pogojih ni možno izvesti vendar pa predlagamo, da vzporedno z rekonstrukcijo železarne rešujemo tudi to vprašanje predvsem z gradnjo manjših športnih objektov pri obratih kar je pravzaprav prvi pogoj, da pristopimo k realizaciji te zamisli.

Posebno skrb moramo posvetiti mladim delavcem, predvsem tistim, ki ne živijo pri starših in imajo dejansko veliko prostega časa. Predlagamo, da bi bilo umestno že pri sprejemu v službo pri novincu ugotoviti športne interese in nagnjenja ter povezati novinca z družbo, ki se ukvarja z izletništvom, nogometom, odbojko itd. Dejansko ne gre samo za to, da se mlad človek vključi v družbo, da se ne počuti samega temveč, da je deležen vseh tistih vzgojnih vrednosti, ki mu jih lahko družba nudi preko športnega izživljanja.

Zgoraj navedeno naj nam posluži kot akcijski program za prihodnjo sezono od vseh nas pa zahteva, da področju športne rekreacije v prihodnjem letu posvetimo še večjo skrb.

T. V.

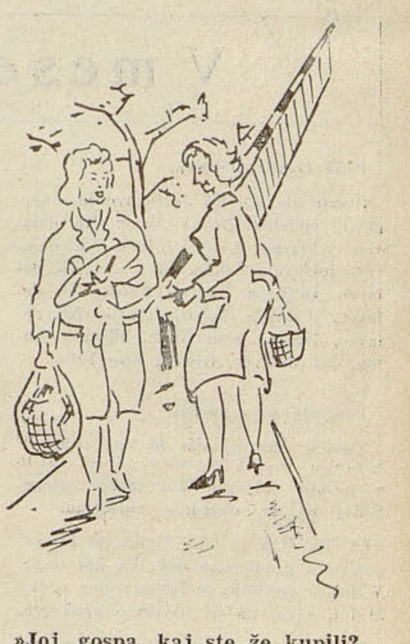

»Joj, gospa, kaj ste že kupili? Ali vas ni šef videl sedaj med delovnim časom?«
»Kje pa! Šefu uidem, vratar me pa tako nič ne vpraša.«

Redna letna konferenca

nogometne sekcije Partizan-Kovinar Štore

Letna skupščina se je vršila v klubskih prostorih nogometne sekcije na Lipi. Prisotnih je bilo 21 članov, igralcev in odbornikov. Aktivno delo v sekciji je med letom zapustilo 16 igralcev in 9 članov odbora.

Kavka Franc, Kavka Marjan, Golob Jože, Šalič in Furlani so opustili nogomet.

Klinej, Plank, Galuf, Fridl, Samec in Kramer ne sodelujejo aktivno.

Kragl in Čerček odšla v JA.

Zupanc, izključen iz sekcije.

Podgorelec, vzel izpisnico in je pri OLIMP — Celje.

Jelič, vzel izpisnico.

Odbor:

Lončarič, ing. Urbančič in Remčelj, zaradi preobremenjenosti.

Prelec, sporazumno z odborom.

Ožek, zaradi šolanja.

Sivka Jože, zaradi privatnih zadev.

Perper Oto, Veselak in Selič Edi, nepojasnjeno.

Pregled odigravanja prijateljskih, pokalnih in prvenstvenih tekem:

Prijateljske v Štorah:

Z NK BRANIK — Maribor 5:1 za Branik; z JA — Celje 4:0 za Kovinar; z NK OLIMP 2:2; z NK Maribor 4:2 za Maribor; z NK Hrastnik 4:2 za Hrastnik; z NK Kladivar 2:2; z NK Celje 3:2 za Celje.

Skupaj doma odigranih sedem tekem in rezultat: 5 tekem izgubili in 2 tekmi odigrali neodločeno. Prejeli smo 23 golov, dali pa 11.

Prijateljske na tujem:

V Celju z NK Celje 4:0 za Celje; v Hrastniku 3:0 za Hrastnik; v Mariboru 5:0 za NK Maribor; v Mariboru 5:0 za NK Kovinar; v Mariboru 9:2 za NK Branik; v Celju 3:2 za NK Olimp — pokalna; v Celju 7:4 za Kovinar; v Trbovljah 1:1 (NK Rudar B).

Skupaj odigranih na tujem osem prijateljskih tekem in rezultat tega: 6 porazov, 1 zmaga, 1 neodločena tekma. Prejeli smo 34 in dali 14 golov.

Iz pregleda odigravanja prijateljskih tekem je razvidno, da naše moštvo ni uspešno nastopalo. Opravičilo je v mnenju odbora, da se odigravajo prijateljska srečanja predvsem z močnejšimi klubi zaradi pridobivanja čim večjih izkušenj in rutine. Poleg tega so nekateri igralci jemali srečanja dokaj neresno.

Pregled prvenstvenih tekem v spomladanskem delu tekmovanja CNP

Nazarje — Kovinar	1:5
Žalec — Kovinar	1:3
Kovinar — Olimp	0:2
Konjice — Kovinar	1:1
Kovinar — Šmartno	1:2
Kovinar — Velenje	0:4
Zreče — Kovinar	0:3
Rog. Slatina — Kovinar	0:3
Kovinar — Vransko	11:2
Kovinar — Rogatec	2:4
Šoštanj — Kovinar	2:3

V spomladanskem delu prvenstva smo odigrali 11 tekem, od tega smo dosegli 6 zmag, 1 neodločeno in 4 zgube.

Po končanem spomladanskem delu smo zasedli v jakostni lestvici CNP 3 mesto za Rudarjem iz Velenja, Olimpom iz Celja.

V jesenskem delu prvenstvenega tekmovanja v CNP je prišlo do delitve tekmovanja tako, da sta se formirali dve skupini: vzhodna in zahodna. Naše moštvo je bilo dodeljeno v zahodni del v grupi z moštvi: Zreč, Rog. Slatine, Olimpa, (je nastopalo z A moštvom in B izven konkurence), Konjic, Voinika, Rogatca in naknadno še Brežic. Skupaj torej devet klubov.

Prvotno je prevladovalo mišljenje, da bi se formirala takozvana medpodzvezna liga Maribor — Celje. Vendar do tega tekmovanja ni prišlo, ker je Mariborska podzveza zahtevala, da bi v omenjenem tekmovanju sodelovala tudi Murskosoboška podzveza. Za omenjeni predlog pa ni glasovala CNP. S tem je prišlo do razdora in do omenjenega tekmovanja ni prišlo, CNP se je na to odločila po dolgem proučevanju tekmovalnega sistema, da bi se sedanja enotna liga razcepila na dve skupini, vzhodno in zahodno. CNP se je za to delitev odločila predvsem zaradi tega, da bi se tekmovanje čim bolj pocenilo.

Tekmovanje v zahodni skupini — jesenski del — pa je potekalo takole:

Kovinar — Olimp	1:9
Konjice — Kovinar	1:5
Vojnik — Kovinar	1:3
Kovinar — Rogatec	1:1
Kovinar — Zreče	1:1
Rog. Slatina — Kovinar	0:4
Brežice — Kovinar	0:2
Olimp B — Kovinar	1:3
izven konkurence	

Po zaključenem jesenskem delu tekmovanja vzhodne lige oz. skupine smo zasedli častno drugo mesto, vendar imamo 3 točke manj kot prvoplasirani Olimp. V tem delu tekmovanja smo edino mi, (kakor tudi Olimp) odigrali tekmo z Brežicami, ki so vstopile po odobritvi NZS in CNP v tekmovanje šele ob koncu jesenskega tekmovanja.

Pregled 7 4 2 1 17:13 10 točk

V letu 1962 smo dobili povabilo in razpis pionirskega tekmovanja v Celju, ki se je pričelo in se odvijalo na principu tekmovanja vsak z vsakim dne 4. 7. 1962. Vendar se tekmovanju nismo odzvali, čeprav smo pionirsko ekipo prijavili, zato ker nismo imeli moštva pripravljenega.

V tem pionirskem tekmovanju je nastopilo devet moštev in sicer:

Kladivar s tremi, NK Celje s tremi in Olimp z dvemi in seveda mi, če bi nastopili z enim moštvom. Žal se tega tekmovanja nismo mogli udeležiti, saj bi močno dvignili zanimanje za nogomet predvsem pri mladini. Bil je imenovan tudi odbor za vzgojo pionirskega kadra pri nogometni sekciji, vendar ni podvzel nobenih korakov za organizacijo pionirskega članstva. Upamo, da bo novo izvoljeni odbor posvetil več pozornosti pri usposabljanju mladine v nogometni sekciji.

V spomladanskem delu tekmovanja je bila organizirana tudi dežurna služba članov odbora na igrišču v času treningov, vendar se je opustila v jesenskem delu zaradi odstopa in neaktivnega dela posameznih članov odbora.

Propagandni oddelek je delal v spomladanskem času veliko bolj aktivno kakor v jesenskem delu tekmovanja. Čeprav se je delo oddelka odvijalo še zadovoljivo, je predvsem v bodočem letu nujno posvetiti več časa propagandi in obveščanju širših slojev z raznimi članki v dnevnem časopisju in oglasnih deskah v tovarni.

Bokšan — Roposa

»Se ti ne zdi, Tone, da so nas pevce čisto pozabili?«
»Žalostno. Res žalostno, saj pojemo samo še na pogrebih.«

»Ti, Miha, zakaj moramo mi malicati točno ob določeni uri, oni pa kar sem in tja s temi piskri?«
»Eh, moj Gustl, tudi oni izkoristijo vsak trenutek za čim večjo produktivnost.«

V mesecu decembru 1962

Novi člani kolektiva:

Štante Slavko, KV žerjavovodja, energetski oddelek. Novak Anton, NK delavec, jeklarna. Grobin Alojz, NK delavec, jeklarna. Zalokar Vincenc, NK delavec, valjarna. Skutelj Anton, NK delavec, jeklarna. Žaberl Henrik, NK delavec, livarna sive litine. Plečnik Anton, NK delavec, livarna sive litine.

Podjetje so zapustili:

Tanšek Andrej, star 61 let, v našem podjetju je bil zaposlen 17 let in to v obratu valjarne kot mazač proge. Sedaj pa je starostno upokojen.

ŠTANTE Ivan je star 55 let, je bil zaposlen v gradbenem oddelku kot tesar. V našem podjetju je bil zaposlen preko 21 let, sedaj pa je starostno upokojen.

FRIDL Jakob je star 55 let, v našem podjetju v elektrodelavnici je bil zaposlen polnih 37 let kot elektromehanik VK I. Sedaj pa je starostno upokojen.

KOLAR Rafael je star 57 let, v našem podjetju je bil zaposlen 16 let in to v livarni sive litine kot zabijač cevi. Sedaj pa je starostno upokojen.

LUŽEVIČ Stefan je star 57 let. V našem podjetju je bil zaposlen od leta 1938 dalje do leta 1942, ko je bil premeščen v železarno Judenburg. Po osvoboditvi se je ponovno zaposlil v našem podjetju in delal v obratu jeklarne kot topilec VK, sedaj pa starostno upokojen.

VREČKO Alojz je star 55 let, v našem podjetju je bil zaposlen 32 let in to nekaj časa v energetskem oddelku, sedaj pa v valjarni kot strojnik fine proge. Sedaj je starostno upokojen.

BERGLEZ Franc je star 54 let, v našem podjetju je bil zaposlen neprekinjeno od leta 1951, v obratu šamotarna kot mlevec gline.

VACIK Bela je star 62 let, zaposlen je bil v našem podjetju kot nadzorni organ za gradbena dela v upravi osnovnih sredstev 10 let. Sedaj je starostno upokojen.

Poročili so se:

Jerič Feliks, jeklarna. Mulej Franc, obdelovalinca valjev. Arzenšek Ivan, jeklarna. Plahuta Jože, jeklarna. Prevoršek Jože, elektroplavž. Ramšak Anton, obdelovalnica valjev.

Obilo sreče!

Naraščaj v družini so dobili:

Pajk Ivan, laboratorij. Zore Jože, modelna mizarna. Planko Blaž, valjarna. Skorjak Stanko, ekspedit. Mlakar Leopold, energetski oddelek. Rozman Hilda, kemični laboratorij. Rozman Franc, mehanična delavnica in Malec Boris, jeklarna.

Čestitamo!

Izostanki v mesecu novembru:

Zaradi bolezni je bilo izgubljenih 2.636 delovnih dni, zaradi rednih letnih dopustov 2.443, zaradi izredno plačanega dopusta 87, zaradi neplačanih izostankov 33, zaradi neopravičenih izostankov 18 in zaradi ostalih izostankov 5.215, torej skupaj 10.432 delovnih dni.

Disciplinske kazni:

Skupno je bilo v mesecu decembru izrečenih 14 kazni. Vodje enot, šefi oddelkov in šefi sektorjev so izdali odločbe o disciplinskih kaznih v 11 primerih in sicer: 5 opominov, 1 ukor, 1 strogi javni ukor in 4 denarne kazni.

Disciplinska komisija pri ODS je obravnavala eno pritožbo zoper odločbo, ki jo je izdal vodja ekonomske enote.

Disciplinski prekrški so bili sledeči: po 1 ali več neopravičenih izostankov z dela 5 primerov, prihod na delo v vinjenem stanju 2 (vinjena sta prišla na delo Brilej Ivan iz valjarne in Feldin Metod iz energetskega oddelka), malomarno in nevestno opravljanje dela 2, disciplinski prekrški zoper HTV predpise 1, nedscipliniran odnos do predpostavljenih 1, surovi in netovariški odnosi do sodelavcev 1, utaja tujega denarja in naslova OD 1, namerno dajanje napačnih podatkov iz koristolubja 1 primer.

C. Pelhan: NAGNJENJE GRODLJEV K BELEMU STRNJEVANJU. Metalurški institut Ljubljana 1962. Sig. 166/L.

A. Leroy: PRIRUČNIK ZA PLAMENSKO VARJENJE. Društvo za varilno tehniko LRS. Ljubljana 1962. Sig. 156/T.

TEHNIŠKI PREDPISI ZA OBRATOVANJE, VZDRŽEVANJE IN REVIZIJO ELEKTROENERGETSKIH NAPRAV. Elektrotehniška zveza Slovenije, Ljubljana 1962. Sig. 111/E.

Ž. Jeremčič: FOTOGRAFSKI TEČAJ. Državna založba Slovenije Ljubljana 1961. Sig. 165/R.

M. Bajd: FOTOAMATER. Mladinska knjiga Ljubljana 1961. Sig. 166/R.

NAVODILO ZA POSLOVANJE STROKOVNIH KNJIŽIC I. del. Centralna tehniška knjižnica Ljubljana 1962. Sig. 167/R.

NAVODILO ZA POSLOVANJE STROKOVNIH KNJIŽNIC II. del. Sig. 167/R.

A. Gogala: I. SIMPOZIJ TEHNIŠKE IN ZNANSTVENE DOKUMENTACIJE. Zveza inženirjev in tehnikov Slovenije 1962. Sig. 168/R.

Ž. Pop-Kotić: ZBIRKA TEHNIČKIH PROPISA IZ OBLASTI INDUSTRIJE. Službeni list FNRJ Beograd 1962. Sig. 169/R.

TEHNIČNI PREDPISI ZA NAMESTITEV IN VZDRŽEVANJE STRELOVODOV. Elektrotehniško društvo Celje. Sig. 170/R.

G. Horvat: ADAPTACIJA VALJARNE V ŠTORAH (Diplomska naloga). Oddelek za montanistiko univerze v Ljubljani 1962. Sig.

H. Wittmers: EINFÜHRUNG IN DIE REGELUNGSTECHNIK. Državna založba Slovenije 1962. Sig. 222/S.

PROKATNOE PROIZVODSTVO I. del. Založba Mašgiz Moskva 1962. Sig. 27/V.

PROKATNOE PROIZVODSTVO II. del. Založba Mašgiz Moskva Sig. 27/V.

SPLOŠNI TEHNIŠKI SLOVAR I. del A-O. Zveza inženirjev in tehnikov LRS Ljubljana 1962. Sig. 171/R.

H. Poetter: TECHNISCHE ANHALTSWERTER FÜR GISSEREIEN UND VERWANDTE BETRIEBE. VEB-Verlag Technik Berlin 1955. Sig. 167/L.

A. Schack: DER INDUSTRIELLE WÄRMEÜBERGANG. Verl. Stahleisen GMBH. Düsseldorf 1962. Sig. 172/R.

PRIROČNI LEKSIKON A-Ž. Slovenski knjižni zavod Ljubljana 1955. Sig. 173/R.

EUROATLAS STRASSEN UND REISE ATLAS. Geographischer Verl. Bern. Sig. 174/R.

V. Nikolič, D. Pavko: TIPIZACIJA KOVINSKIH REKUPERATORSKIH ELEMENTOV. Metalurški institut, Ljubljana 1962. Sig. 175/R.

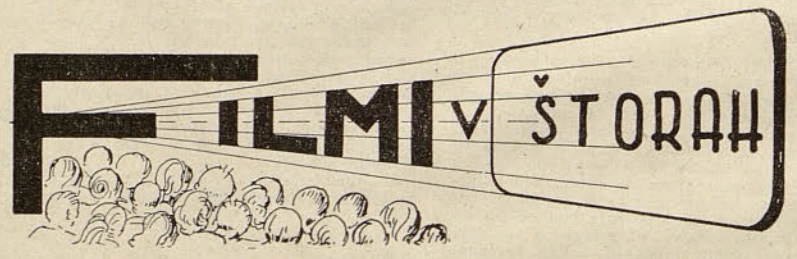

NASLOVI FILMOV

26. — 27. januarja »TISTEGA LEPEGA DNE« — slovenski film

Prikazuje življenje primorske vasi in njen način borbe za slovenstvo proti italijanskim fašistom. Scenarist C. Kosmač biča v svojem delu krivce narodnostnega zatiranja. Posebno vrednost ima film zaradi iskrenega humanizma. Ogled vsem toplo priporočamo.

2. — 3. februarja »STRANPOT« — italijanski film

Amerigo gre služit v mesto k bogatemu stricu trgovcu. V istem kraju se spozna s prostitutko. Fant se zaljubi, toda zanjo rabi denar, ki ga krade stricu. Stric kmalu zapazi goljufijo in spodi nečaka, ki pa se ne more odtrgati od svoje ljubezni. Še iz rojstne vasi hodi k njej, kjer ga nekoč zabodejo v pretepu. Na posledicah umre.

9. — 10. februarja »POT V SREDIŠČE ZEMLJE« — ameriški film

Pustolovščine četvorice, ki se spusti v notranjost zemlje. Film je nasičen z akcijo in napetimi, včasih grozljivimi scenami, ko se naši junaki borijo s fantastičnimi živalmi pradavnine pod zemljo. Vse ima svoj srečen konec. Edina vrednost filma so igralci: James Mason, Pat Boone, Arlene Dahl.

16. — 17. februarja »NENADOMA LANI« — ameriški film

Mlad ameriški zdravnik (Montgomery Clift), skuša najti sredstva za postavitev lastne operacijske dvorane za možganske operacije. Bogata vdova (Katarina Hepburn) bi mu priskočila na pomoč, če bi hotel operirati njeno nečakinjo (E. Taylor). Toda zdravnik se odloči, da jo bo zdravil s psihoanalizo, pri čemer odkrije družinsko tragedijo. Po ozdravitvi jo poroči.

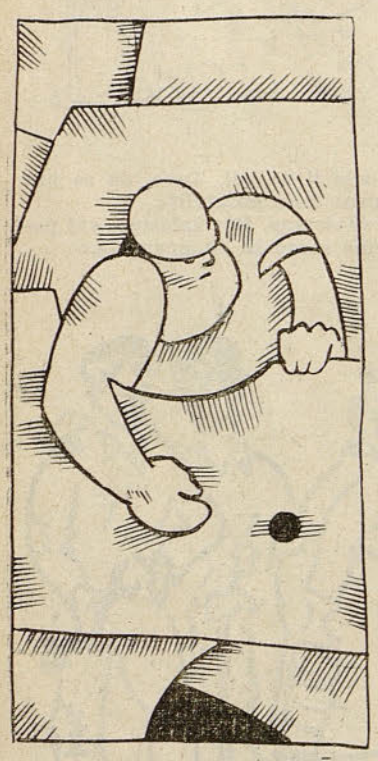

ZAHVALA

Vsem, ki so sočustvovali in mi pomagali v težkem času ob izgubi moje žene, posebno pa pogrebnemu odboru sindikalne podružnice, se za njihovo pomoč najiskreneje zahvaljujem.

Ivan Centrih
valjarna

ZAHVALA

Tovarišem Sotlerju, Čmeru, Kreuhu, Lončariču in Bobeku se na tem mestu iskreno zahvaljujem za pomoč, ki so mi jo nudili, ko sem bila v težavah.

Berger Ivana, delavka
Šamotna

Razpis

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij pri DS podjetja Železarne Štore razpisuje zasedbo naslednjih prostih delovnih mest:

1. NADZORNI ORGAN ZA GRADBENA DELA

Pogoji: Dokončana gradbena fakulteta s 5-letno prakso s pooblastilom za gradbeni nadzor ali gradbeni tehnik z 10-letno prakso, prav tako s pooblastilom za gradbeni nadzor

2. TAJNIK — KORESPONDENT V KOMERCIALNEM SEKTORJU

Pogoji: Višja ali srednja šolska izobrazba s 6 — 10 let prakse. Obvezno je potrebno znanje dveh tujih jezikov.

3. SOCIALNI DELAVEC

Pogoji: Višja šola za socialne delavce in 5 — 10 let prakse.

4. REFERENT ZA SOCIALNO ZAVAROVANJE

Pogoji: Srednja strokovna izobrazba in 6 — 10 let prakse.

5. VODJA ODDELKA ANALIZE, KONTROLE IN PLANA

Pogoji: Zaključna ekonomska fakulteta in najmanj 6 let prakse v finančnem ali komercialnem poslovanju.

6. OSEM NEKVALIFICIRANIH DELAVCEV

Kandidate prosimo, da pošljejo svoje ponudbe kadrovskemu sektorju podjetja. Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

V SLOVO
Viktorju Jusu

Potekale so zadnje ure leta in pripravljali smo se na obisk sodelavcev, ki so priklenjeni na bolniško posteljo čakali novega leta in novih upov na ozdravljenje. V načrtu smo imeli tudi obisk našega dolgoletnega sodelavca tov. Viktorja Jusa, da mu zaželimo čimprejšnje ozdravljenje in povrnitev v naše delovne vrste. Tedaj pa nas je pretresla bridka vest, da so se našemu Viktorju iztekle zadnje ure trudapolnega življenja. Nismo mogli verjeti, da se je zgodilo, kar smo s strahom pričakovali,

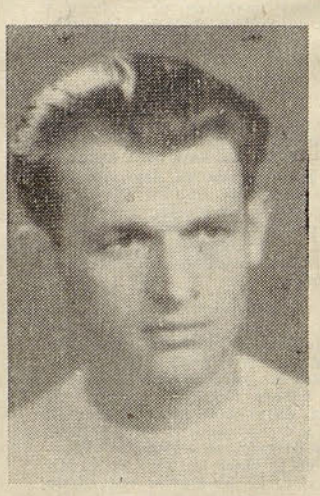

ko ga je zahrbtna bolezen zopet za dalj časa položila v bolniško posteljo. Poznali smo Viktorjevo jekleno voljo in vztrajnost, s katero se je otresal bolezni in kljuboval smrti.

Pred nami oživljajo sedaj dnevi, ko smo skupaj opravljali poklicno delo in zahteve, odgovorne naloge političnih organizacij. Tedaj je naš Viktor rad prevzemal težke zadolžitve in jih izpolnjeval. Z nami se je veselil uspehov in z nami koval načrte za izvrševanje novih in novih nalog. Vsi smo cenili njegovo prizadevnost na delovnem mestu in v družbeno političnem delu. Toda Viktorja je obiskovala bolezen, ki pa je ni jemal resno, saj je računal, da jo bosta mladost in jeklena volja premagala. Toda te zmage so bile le navidezne. Bolezen se je ponovila še v hujši obliki. Zopet je ozdravel, tokrat je bil previdnejši, toda zaman. Posledice težke mladosti in vojnih strahot so oslabile telo, da je izgubilo odpornost, dokler ni moralo kloniti.

Marsikaj bi rad naš Viktor še dosegel, še doživel. Toda odreči se je moral upom in to ga je grenilo. Razočaran in potrt je še bolj trpel, dokler ni dotrpel in omahnil. Za njim je ostala praznina v oddelku kemijskega laboratorija in praznina v vrstah prijateljev, ki so dolgo let drugovali z Viktorjem in ga radi videli v svoji družbi. Nanj nas veže mnogo spominov. Zato naš Viktor ne bo pozabljen.